П'ЯТНИЦЯ, 31 БЕРЕЗНЯ 2006 РОКУ. № 59 (3809)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

ХТО РАНО СІЄ, З УРОЖАЄМ БУДЕ

З дня у день дедалі більше прогрівається земля в Роздільнянському районі, що особливо радує селян. Адже погода каже: не за горами сівба ярих. У ТОВ «Обрій—МТС», найбільшому господарстві району, все робили для того, щоб весняна посівна не застала зненацька.

— Через кілька днів, якщо не буде холодів, вийдемо в поле, — нагадує директор сільгосппідприємства Сергій Фомінчук. — Сподіваємося, що й у нинішньому році вродить не гірш, як торік.

(Закінчення на 6-й стор.).

Тракторист Микола Денисюк, агроном Дмитро Дьяченко, тракторист Віктор Цобенко, головний агроном Олександр Поліха (зліва направо).
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

КОРОТКО

■ **До Севастополя прибула турецька військова делегація.**

■ **Співробітники служби безпеки виявили «жучки» в державній установі Донецька («Інтерфакс-Україна»).**

■ **У Кримському селищі Мирний помер від побоїв кандидат на пост селищного голови («Інтерфакс-Україна»).**

■ **Учені на Кисловодській астрономічній станції одержали цінну інформацію під час сонячного затемнення.**

■ **Уряд Естонії відмовився оголосити есесівців і «лісових братів» борцями за свободу («Інтерфакс-Україна»).**

■ НОВИНИ

Поглянь, який чудовий цей світ!

Данилко дуже любить читати. У свої три з половиною роки він знає букви і складає їх у слова. Але освоювати науку хлопчику заважає косоокість. Рік тому йому зробили першу операцію. А тепер він став одним із перших пацієнтів нового офтальмологічного відділення дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит», яке відкрилося вчора в Києві.

Це відділення — республіканського значення. Його фінансує МОЗ зі свого бюджету. Воно оснащене за останнім словом техніки. Тут працюють висококваліфіковані фахівці. Їх безоплатна допомога, запевняє головний офтальмолог МОЗ України Сергій Риков, доступна всім дітям країни, які її потребують. Щоб стати пацієнтом очного центру або отримати консультацію, батькам треба просто мати паспорт громадянина України.

(Закінчення на 4-й стор.).

Тарифи підвищили на 25 відсотків

З 1 травня ми платитимемо на 25 відсотків більше за електроенергію. Таке рішення прийняла Національна комісія регулювання електроенергетики України. Зокрема, ціну електроенергії для городян підвищено з 15,6 до 19,5 коп. за 1 кВт-год із ПДВ. Для людей, що живуть у сільській місцевості, — з 14,4 до 18 коп. Для громадян, будинки яких обладнані електроплитами, ціну електроенергії підвищено з 12 до 15 коп.

НКРЕ аргументує своє рішення тим, що ціна електроенергії, яка діє сьогодні, становить 36 відсотків від реальної. Як ви пам'ятаєте, НКРЕ вже намагалася запровадити підвищення тарифів на початку нинішнього року на 20 відсотків, однак тоді їх не затвердило Міністерство юстиції, адже попереду були вибори...

Двічі помер

Двічі ховала свого чоловіка і батька трьох дітей мешканка волинського селища Сенкевичівка Алла П. Одного зимового дня її чоловік Віктор пішов з дому і... не повернувся. Аж раптом у січні, коли лютували водохресні морози, їй зателефонували, що біля села Ощів цього ж Горохівського району знайшли труп невідомого, якого доставили в райцентр на експертизу. Викликали туди й Аллу П. І хоча в небіжчику важко було впізнати її Віктора, вона справила похорон, потім поминки на дев'ять і сорок днів. Аж тут знову подзвонили і сказали, що в морзі сусіднього з Волинню міста Радехів, що на Львівщині, лежить її чоловік. На початку березня його, з'ясувалося, хворим привезли до райлікарні, де він і помер. Це, без сумніву, був її чоловік Віктор. Тож знову похорон, **інформує наш волинський власкор Микола ЯКИМЕНКО**.

«Цілковитим абсурдом» назвав один із лідерів блоку «ПОРА—ПРП» Тарас Стецьків намір лідера «ПОРИ» В. Каськіва взяти участь в акції протесту в зв'язку з фальсифікаціями виборів, — *повідомляє «Інтерфакс-Україна»*

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Брюссель налаштований позитивно

У НАТО заявляють про намір розвивати співробітництво з Україною незалежно від складу нового уряду країни. Заплановане у третій декаді квітня в Софії засідання комісії Україна—НАТО на рівні глав МЗС стане для альянсу можливістю довідатися про оцінку й бачення перспектив двосторонніх відносин з боку представників нового уряду України.

Путін готовий дружити з новим прем'єром

Президент Росії Володимир Путін заявив про готовність його країни співпрацювати з новим Кабінетом Міністрів України. Про це повідомила прес-служба президента Росії. Відповідно до повідомлення глава Російської Федерації підкреслив готовність російської сторони до тісної взаємодії з президентом України і новим урядом, котрий буде сформовано за підсумками виборів.

Міністерство закордонних справ РФ також визнало вибори в Україні такими, що відбулися, і висловило готовність до діалогу з президентом, новим складом Верховної Ради та Кабміном.

Будуть звільнення

В. о. Прем'єр-міністра України Юрій Єхануров прогнозує звільнення декотрих керівників обладміністрацій за результатами роботи областей за І квартал. Чищення лав планується провести під час розширеного засідання Кабміну 28 квітня. «Я так думаю, що за підсумками роботи за I квартал багато хто із глав обласних державних адміністрацій вийдуть із засідання Кабінету Міністрів кандидатами на звільнення. Я попереджав із цього приводу всіх», — сказав Єхануров.

Українські політичні експерти не схильні бачити в погрозах Єханурова розплату обласних чиновників за погану роботу на виборах, як це відбувалося в попередні роки.

Мінфін звинувачує

Найбільші підприємства України занижують суми зі сплати податків. «Небачене занепокоєння спричиняє те, що наші компанії почали працювати через офшори. Різко зросла частка експорту, який здійснюється через офшорні зони, — 41 відсоток», — сказав в. о. міністра фінансів Віктор Пинзеник на засіданні уряду. Зокрема, за його словами, корпорація «Індустріальний союз Донбасу» в такий спосіб експортує 63 відсотки своєї продукції, стільки ж Алчевський металургійний комбінат, Дніпровський металургійний комбінат імені Дзержинського — 70, Дніпропетровський металургійний завод імені Петровського — 74 відсотки продукції, Запорізький алюмінієвий комбінат — 82, Південний гірничо-збагачувальний комбінат — 69, Побузький феронікелевий завод — майже 100. Стовідсотковий експорт через офшор також у «Юніпласта», Марганецького ГЗК, «Ілліч—Сталі».

Пинзеник також зазначив, що більшість платників податків у Дніпропетровській і Донецькій областях «припинили платити податок на прибуток». Крім того, в. о. міністра фінансів звинуватив НАК «Нафтогаз України» в недоплаті значної суми податків. А «Нафтогаз» заявив, що «в повному обсязі виконає зобов'язання зі сплати податків перед державним бюджетом у 2006 році», а «за підсумками 2005 року НАК заплатив податків і зборів у держбюджет на 7 відсотків більше запланованого».

■ ФОТОФАКТ

У Національному банку України відбулася презентація банкноти номіналом 1 гривня зразка 2006 року.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Противники об'єднуються для скасування результатів

Крим. Перерахунку голосів і перевиборів до Верховної Ради Криму і місцевих рад вимагають політичні сили різного забарвлення, незалежно від того, чи подолали вони трививідсотковий бар'єр.

Згідні з підсумками виборів на півострові лише «регіонали», котрі прийшли на засідання сесії ВР АРК минулого скликання, що ніяк не може завершити свою роботу. Через відсутність кворуму вже друге сесійне засідання не відбулося. У залі зареєструвалося 32 депутати із 100. Решта мітингували.

Спочатку про фальсифікацію виборів на користь відомої політичної сили заявила кримська організація НСНУ. До неї приєдналися промисловці й підприємці. Потім під стінами ВР автономії зібралися учасники Блоку Куніцина, «зелені» й «республіканці». Тоді біля кримськотатарських наметів на центральній площі Сімферополя мітингували представники блоку «Наш Крим» і комуністи, які вимагають перевиборів і заявляють про масові фальсифікації під гаслом « Кримінальна революція здійснилася». Різке незадоволення виборами висловлюють і «бютівці», об'єднані з ними представники руху «Прозора влада» та соціалісти. Поки що до Верховної Ради автономії проходять вісім політичних сил.

Віктор ХОМЕНКО.

І батько міста, і його голова

Кузнецовськ (Рівненщина). 76-річний Володимир Коровкін, який у 1973 році стояв біля витоків міста атомників Кузнецовська, обраний його головою з-поміж десяти претендентів на цю посаду. Так мешканці міста оцінили заслуги незмінного директора Рівненської АЕС, який очолював її колектив 29 років, побудував чотири енергоблоки. Володимир Коровкін — кавалер орденів трьох держав, лауреат багатьох міжнародних премій, експерт МАГАТЕ, учасник спостережних місій з проблем дотримання світових стандартів експлуатації АЕС.

Новий міський голова почне свою діяльність із налагодження співпраці між всіма діловими структурами, станцією задля створення робочих місць передусім у будівельній сфері. Адже у місті потрібно зводити житло, завершити реабілітаційний центр та дім для людей похилого віку, дитячу поліклініку, навчально-тренувальний центр РАЕС. Кузнецовськ, на думку В. Коровкіна, має продемонструвати свою готовність до спорудження п'ятого енергоблока. У більш віддалених планах — створення заводу нестандартного обладнання, де б виготовляли окремі вузли та деталі для атомної галузі.

Олександра ЮРКОВА.

Як Гурвіц Поплавського «перетанцював»

Одеса. Міська територіальна виборча комісія оголосила Едуарда Гурвіца переможцем на виборах одеського міського голови. Він набрав 224 703 голоси, що становить 56 відсотків від загальної кількості виборців, які взяли участь у виборах. Отже, Гурвіц зберіг за собою посаду міського голови.

Число голосів, що було віддано на користь Гурвіца, у 15 разів перевищує число прихильників народного депутата Михайла Поплавського, який вирішив покорити Одесу і висунув свою кандидатуру на посаду міського голови.

Головний сюрприз передвиборних перегонів за крісло міського голови — 93 тисячі голосів, що було віддано за Сергія Бовбалана, пенсіонера МВС, який був співробітником УБОЗу. Він посів друге місце. А 11,5 відсотка виборців проголосували проти всіх шести кандидатів на посаду міського голови.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

До речі, такої чіткості на фініші виборів бракує, власне, усій цій південній області. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», обласний територіальний виборчком ухвалив рішення визнати недійсними вибори до Верховної Ради на дільницях з 19-ї по 73-ю у виборчому окрузі №134 (Котовський, Кодимський, Красноокнянський райони), а також вибори в Одеську облраду у виборчому окрузі №2. Своє рішення комісія мотивувала тим, що бюлетені для голосування були упаковані під час перевезення з окружної в обласну комісію з порушеннями.

Бюлетені приніс невідомий...

Кіровоградська область. Першу кримінальну справу, пов'язану із виборчим процесом, порушено на Кіровоградщині. Знам'янський міжрайонний прокурор порушив її за фактом викрадення 22 бюлетенів (ознаки злочину, передбачені ч.5 ст. 158 Кримінального кодексу України).

Як **повідомляє прес-служба прокуратури області,** правоохоронні органи встановили такий перебіг подій. Після закінчення голосування члени дільничної виборчої комісії №58 з виборів знам'янського міського голови підрахували кількість невикористаних бюлетенів. Таких бюлетенів залишилося 839. Їх помістили в конверт, який було скріплено печаткою комісії, підписано усіма членами виборчкому та направлено до ТВК.

Наступного дня невідома особа принесла консультанту міського голови загорнуті у газету 22 виборчі бюлетені з виборів міського голови, на кожному з яких було проставлено мокру печатку ДВК №58 та позначку навпроти прізвищ кандидатів на посаду міського голови. На вимогу прокуратури конверт з невикористаними виборчими бюлетенями, який був у непошкодженому стані, розпечатали та провели повторний підрахунок голосів. Таким чином встановили 817 бюлетенів замість 839, що були вказані у підсумковому протоколі результатів виборів.

Слідство триває. Справа перебуває на контролі прокуратури області.

Олег БОНДАР.

Лідери ті самі

Під час підрахунку ЦВК останнього десятка відсотків голосів виборців неочікуваних перестановок серед лідерів парламентських виборів не сталося. П'ятірка лідерів та сама: Партія регіонів, Блок Юлії Тимошенко, Блок «Наша Україна», Соціалістична і Комуністична партії.

На час написання цього матеріалу трививідсотковий бар'єр не подолала жодна інша, окрім названих, партія чи блок. Із 45 учасників парламентських виборів 34 партії і блоки набрали менш як один відсоток голосів. За тими самими попередніми підрахунками, Партія регіонів лідирує у десяти регіонах країни —Донецькій, Луганській, Запорізькій, Харківській, Миколаївській, Одеській, Дніпропетровській, Херсонській областях і в Севастополі, АРК. БЮТ перемагає у 14 регіонах (Київська, Волинська області, м. Київ, Черкаська, Хмельницька, Тернопільська, Чернігівська, Вінницька, Сумська, Рівненська, Чернівецька, Кіровоградська, Полтавська, Житомирська області). За «Нашу Україну» найбільше проголосували у трьох регіонах (Івано-Франківська, Львівська, Закарпатська області).

Голові ЦВК Ярославу Давидовичу довелося відкласти анонсовану на четверговий ранок прес-конференцію у зв'язку з тим, що до Центрвиборчкому ще не надійшли результати голосування приблизно зі 100 дільничних виборчих комісій.

Коли верстався номер

Станом на 16.01. Центрвиборчком опрацював 99,90 відсотка протоколів по Україні. Голоси виборців розподілилися так:

Партія регіонів —	32,07%
Блок Юлії Тимошенко —	22,29%
Блок «Наша Україна» —	13,96%
Соціалістична партія України —	5,68%
Комуністична партія України —	3,66%
Блок Наталії Вітренко «Народна опозиція» —	2,92%
«Народний блок Литвина» —	2,43%
Український народний блок Костенка і Плюща —	1,87%
Партія «Віче» —	1,75%
«Громадянський блок ПОРА—ПРП» —	1,47%

Або прем'єрське крісло, або опозиція

Участь у формуванні коаліції в новому парламенті можуть брати лише три політичні сили — БЮТ, «Наша Україна» і СПУ. Вони разом матимуть понад 240 голосів народних депутатів, сформують парламентську більшість, коаліційний уряд та візьмуть на себе відповідальність за політичну та соціально-економічну ситуацію у країні. Про це заявила лідерка блоку свого імені **Юлія Тимошенко (на знімку)** на прес-конференції у виборчому штабі в Києві.

Можливість створення так званої «великої» коаліції у Верховній Раді нового скликання за участю Партії регіонів пані Юлія категорично заперечує. Бо, за її словами, будь-які союзи демократичних сил з «регіоналами» є «аморальними», «клановими» і «загрожують самому існуванню незалежної України». «Така коаліція може базуватися лише на абстрактних гаслах, порожніх ідеологемах та популістській риториці, — переконувала Юлія Тимошенко.

Юлія Тимошенко також заявила про фальсифікації на виборах, продемонструвавши перед телекамерами протоколи з виборчих дільниць Донецька — деякі зовсім чисті, але з підписами членів виборчкомів та «мокрими» печатками, інші — з проставленими олівцем результатами голосування й також завірені печатками. БЮТ наполягатиме на скасуванні результатів голосування на цих виборчих дільницях, а лідерка блоку направила відповідні листи до Генпрокуратури та МВС.

Пані Юлія не приховувала своїх прем'єрських амбіцій і навіть говорила про свої наступні кроки в ранзі керівника коаліційного уряду. І запевняла, що ніколи не буде «технічним» прем'єром і не дасть «спуску» жодному, хто порушував принципи Майдану. А у протилежному разі обіцяла бути «гідною опозицією».

Ганна ШЕВЧЕНКО.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Мета — розвиток економіки

Перша прес-конференція після виборів сьомого номера у виборчому списку Партії регіонів — відомого донецького бізнесмена **Ріната Ахметова (на знімку)** — викликала ажіотаж серед журналістів. У своєму вступному слові він висловив радість з приводу переконливої перемоги Партії регіонів і хотів говорити про футбол. Проте Рінат Ахметов заявив, що йде до парламенту з бізнесу з двома завданнями — забезпечити економічне зростання та об'єднання України.

На посади в уряді Рінат Леонідович не претендує, хоче адаптуватися у Верховній Раді. Від депутатської зарплати і квартири у Києві має намір відмовитися: квартиру у столиці він уже має, а всі передбачені законом для депутатів матеріальні блага хоче передати сиротинцю чи дитсадку. Про парламентську коаліцію, Партію регіонів у ролі опозиції та апетити «регіоналів» на керівні посади у Верховній Раді та державі загалом Р. Ахметов говорив менш охоче. Щодо коаліції, то пан Ахметов запевнив: «Наші двері відкриті, тобто ми відкриті для діалогу з усіма політичними силами». Водночас зауважив: якщо це буде договір, а не змова. «Є шлюби з любові, а є з розрахунку, — сказав Р. Ахметов. — Оскільки любові немає, можливий лише шлюб з розрахунку, наш розрахунок — економічне зростання і об'єднання України».

У разі створення помаранчевої коаліції, «регіони», за словами сьомого номеру у їхньому виборчому списку, «якісно працюватимуть» в опозиції. Кандидат у народні депутати також пообіцяв вивчити українську мову та проголосувати за зняття депутатської недоторканності, якщо розглядатиметься такий закон.

А про свою роль у біло-голубій команді Партії регіонів Рінат Ахметов сказав так: він не сірий кардинал, бо геть не любить сірий колір. А визнає лише чорний і білий.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Коаліції та амбіції

Доки деякі політики вимагають від уряду загалом і його глави зокрема займатися безпосередньою роботою, **Юрій Єхануров (на знімку)** наполегливо і завзято виконує доручення Президента України — веде переговори з лідерами тих політичних сил, які долають трививідсотковий бар'єр. На засіданні політради рідного блоку «Наша Україна» він доповів про перемовини упродовж попередніх двох днів із головами СПУ Олександром Морозом, БЮТ Юлею Тимошенко та Партії регіонів Віктором Януковичем. Далі, як повідомляє прес-служба «Нашої України», у нього зустріч із головним комуністом країни Петром Симоненком.

Провідна теза перемовин — «забезпечення стабільного розвитку країни в умовах перехідного періоду до формування нового уряду». Так заявив в. о. Прем'єр-міністра, а на запитання журналістів (і, сподіваємося, більшості виборців) про перспективи створення парламентської коаліції відповів, що її формування «можливе на основі визнання політичними силами програми Президента та її виконання».

Не будемо уточнювати, які непереборні претензії до програми Віктора Ющенка можуть бути у представників «помаранчевих» сил (авторів цієї програми), і чи переглянули своє «непримиренне несприйняття» цієї програми їх політичні опоненти. Бо на слуху нині очевидніший «підводний камінь» перемовин — посади. Хто буде прем'єром, главою парламенту?.. Адже важливо не лише те, що робити, а й хто це робитиме. Соціалісти не хочуть лукавити, один з лідерів СПУ Йосип Вінський прямо каже: «На сьогодні ситуація така, що кожна восьма посада в Кабінеті Міністрів і в комітетах парламенту буде наша». Хоча зі своїми персоналіями на ці пости соціалісти не визначалися.

Водночас, неабияк розчарувавши публіку, Юрій Єхануров після засідання політради «Нашої України» заявив, що «питання посад під час зустрічі з лідерами політичних сил, які перемогли на виборах, не порушувалося».

То де і коли йтиметься не лише про програму, а й про посади, адже навіть останній виборець із найглухішого куточка країни здогадується, що без останнього ключового «питання про портфелі» навряд чи відбудеться хоч одна коаліція — хоч «помаранчева», хоч «просто демократична»? Блок «Наша Україна» на чолі з Єхануровим каже, що в перемовинах про коаліцію визначиться аж сьомого квітня. Це краще, ніж першого квітня, однак гірше, ніж другого, коли відсміємося. Але чому через тиждень після «дня дурня»?

Анатолій БЕНЬ.

Постанова Центральної виборчої комісії

Про внесення змін до складу окружних виборчих комісій, затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 24 січня 2006 року № 259 «Про утворення окружних виборчих комісій територіальних виборчих округів з виборів народних депутатів України 26 березня 2006 року»

Розглянувши особисті заяви про дострокове складення повноважень члена окружної виборчої комісії, подання політичних партій про відкликання члена окружної виборчої комісії та подання кандидатури для включення її до складу окружної виборчої комісії замість вибулої, відповідно до частини третьої статті 13, частин першої-третьої, дев'ятої-одинадцятої статті 27, пунктів 2, 14 частини другої статті 30, частин третьої, четвертої, сьомої, дев'ятої статті 37 Закону України «Про вибори народних депутатів України», керуючись статтями 12, 13, пунктами 1-3 статті 19 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Припинити достроково повноваження таких членів окружних виборчих комісій:

територіальний виборчий округ № 90 (Київська область):

Дудченко Віктор Григорович, 1949 року народження, освіта вища, проживає в місті Обухів Київської області - від Партії регіонів (у зв'язку з відкликанням цією партією);

територіальний виборчий округ № 202 (Черкаська область):

Кравченко Микола Григорович, 1956 року народження, освіта вища, проживає в місті Золотоноша Черкаської області - від політичної партії «Вперед, Україно!» (у зв'язку з особистою заявою).

2. Включити до складу окружної виборчої комісії таку особу:

територіальний виборчий округ № 200 (Черкаська область):

Кононенко Людмила Вікторівна, 1972 року народження, освіта вища, проживає в місті Ватутіне Черкаської області - від Народного Руху України.

3. Цю постанову надіслати відповідним окружним виборчим комісіям для інформування виборців у територіальних виборчих округах.

4. Опублікувати цю постанову в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр», а відповідні витяги з цієї постанови — у регіональних друкованих засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії
Я. ДАВИДОВИЧ.

м. Київ,
25 березня 2006 року.
№ 1115.

Найхарактерніша риса

Майже поголовна некомпетентність щодо знання законодавства членів виборчих комісій — найхарактерніша «риса» нинішніх виборів. Так прокоментували перегони на Херсонщині експерти обласної організації Комітету виборців.

До цього додалося також вкрай недоброзичливе ставлення до спостерігачів, що відзначалося на багатьох дільницях. Пояснити причини такого ставлення, на думку експертів, важко. Найімовірніше, комісіям не хочеться визнати свою безпорадність, коли спостерігачі знаходять недоліки. Власне незнання члени комісії компенсують консультаціями у «вищестоящих» комісіях, а там — теж «нулі» замість знань.

На думку деяких тренерів та експертів, члени комісії мали б складати іспит на знання виборчого законодавства.

Алла БРУСИЛОВА.

■ ФОТОФАКТ

Вкладники збанкрутілих АКБ «ОЛБанк», АКБ «Гарант», ТОВ «Київський універсальний банк», «Інтерконтинентбанк» пікетували Національний банк України, вимагаючи повернення їхніх заощаджень та протестуючи проти корупції у банківській сфері України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Гроші — в будівництво, а не в пісок

Столичний скандал із будівельною компанією «Еліта-Центр» спонукав до внесення змін у нормативні акти: у Верховній Раді зареєстровано проект закону, який має на меті вдосконалити державне регулювання у сфері будівництва житла та не допустити у майбутньому таких махінацій.

Автор законопроекту — народний депутат України, член парламентського Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Анатолій Семиноги (фракція БЮТ) пропонує внести зміни до чинних законів «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», «Про інвестиційну діяльність», «Про рекламу», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» і передбачити, що неодмінною умовою укладання угоди між управителем фонду та забудовником має бути договір обов'язкового страхування відповідальності перед третіми особами —засновниками фонду — під час проведення будівельно-монтажних робіт. Прийняття законопроекту, як стверджує парламентарій, не потребує додаткових витрат з держбюджету.

З-поміж решти новацій законопроекту — управителю фонду забороняється залучати кошти засновників до отримання забудовником у встановленому законодавством порядку дозволу на виконання будівельних робіт. Передбачено також можливість дострокового припинення управління майном за ініціативою довірителя, відкріплення від нього об'єкта інвестування, повернення довірителю коштів внаслідок зменшення обсягу замовлення на будівництво або якщо можна напевно вважати, що об'єкти будівництва не будуть споруджені забудовником у зазначений термін. «Такі кроки мають убезпечити від ризиків порушення термінів будівництва та завдання моральної і матеріальної шкоди внаслідок неякісного виконання будівельно-монтажних робіт, — стверджує народний депутат. — Прийняття законопроекту сприятиме стабілізації ситуації на первинному ринку житла та унеможливить виникнення нових фінансових махінацій, схожих на ситуацію з ошуканими вкладниками компанії «Еліта-Центр».

Олександра КУЧЕРЯВА.

Бізнесмена захистила броня, а суд?

Виборчі баталії в регіоні позначились і терміновим приїздом до Дніпропетровська поважної слідчої групи Генпрокуратури. Після публічної заяви кандидата в депутати облради за списком «Нашої України» Геннадія Корбана, голови наглядової ради компанії «Славутич-капітал», про причетність до замаху на його життя прокурора області Володимира Шуби конфлікт між фінансовою групою «Приват» і облпрокуратурою остаточно вийшов із кабінетних берегів.

Нагадаємо: минулого тижня близько 22-ї години невстановлена особа розрядила бойовий ріжок автомата по броньованому автомобілю «Мерседес-Бенц» з держномером 005-64 КІ, на якому повернувся додому Корбан у супроводі автомобіля охорони. Бізнесмена захистила броня, і він не постраждав. А охоронець із легкими пораненнями перебуває у лікарні. За цим фактом прокуратурою Жовтневого району м. Дніпропетровська порушено кримінальну справу за статтями 15, 115 КК України, а досудове слідство провадить прокуратура області.

Як повідомила для ЗМІ прес-служба прокуратури, київські слідчі перевірили критичну інформацію щодо нібито зловживань службовим становищем прокурора області та можливої причетності до тяжкого злочину, але вона не підтвердилась. Потерпілий Корбан під час зустрічі з правоохоронцями не надав жодного конкретного факту, а також відмовився від подачі офіційної заяви про вчинений проти нього злочин. Як і раніше, досудове слідство у кримінальній справі з розслідування резонансного злочину і надалі проводитиме прокуратура області.

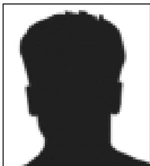
Володимир Шуба вже подав позов до Бабушкінського райсуду м. Дніпропетровська про захист честі, гідності та ділової репутації і просить суд визнати відомості, поширені Г. Корбаном та кількома українськими телеканалами, зокрема, НТН, «1+1», «Приват-ТВ-Дніпро», такими, що не відповідають дійсності. Водночас він просить відшкодувати моральну шкоду в сумі 50 тис. грн. Місцеві спостерігачі схиляються до думки, що за цими подіями стоїть не політичний, а кланово-економічний підтекст.

Михайло СКОРИК.

Дніпропетровська область.

Лесі Гонгадзе розкажуть, кому належить «таращанське тіло». Але не зараз

Днями адвокат матері Георгія Андрій Федур розповів журналістам, що Генпрокуратура відмовила його клієнтці в ознайомленні з результатами судово-медичної експертизи фрагментів «таращанського тіла», зробленої в Німеччині.

У зв'язку з таким рішенням адвокат навіть збирався звернутися до Президента Віктора Ющенка з проханням посприяти Лесі Гонгадзе «доступитися до нової таємниці слідства». Однак ГПУ оперативно відгукнулася на плани Андрія Федура: за повідомленням прес-служби відомства, суд надасть потерпілій можливість ознайомитися з висновками німецьких експертів. Представник держзвинувачення, стверджують на Різницькій, уже на найближчому засіданні Апеляційного суду Києва заявить клопотання про долучення до справи висновку судово-медичної експертизи. Таким чином, після задоволення цього клопотання суд відкриє завісу із секретних нині матеріалів для всіх учасників процесу, в тому числі і для матері журналіста та її представників.

Щоправда, проблематичним залишається інше питання — коли саме відбудеться оте «найближче засідання». Як відомо, його відклали на невизначений термін, і в Лесі Гонгадзе знов крається серце не тільки від материнського горя, а й від очікування чергового «вироку» експертів. Виходить, якщо сина вбили фізично і правосуддя збирається покарати вбивць, то матір знищують морально абсолютно безкарно...

Коментуючи млявість Феміди та її втаємниченість, лідер Соцпартії Олександр Мороз запевнив, що їхня політична сила «наполягатиме на гласності розгляду справи.., а також на тому, щоб на перших засіданнях нового складу парламенту новообрані депутати проаналізували ситуацію довкола цього резонансного злочину...»

Справа Гонгадзе в повному, а не в урізаному варіанті, запевнює головний соціаліст, обов'язково буде доведена до суду, і хай ніхто не сподівається прикрити її суть.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

■ У НОМЕР

Перемога обернулася трагедією

Глава Зміївської районної організації Партії регіонів (Харківська область) Віктор Стариков загинув у ДТП. Сталося це минулої середи близько восьмої вечора. За повідомленнями ДАІ, дорожньо-транспортна пригода сталася на автодорозі Зміїв—Харків. Водій автомобіля «БМВ-528», який рухався в напрямку обласного центру, перевищив швидкість, не впорався з керуванням і зіткнувся з автомобілем «КрАЗ», який зупинився частково на проїзній частині для заправлення.

За іншою, не міліцейською, версією, великоваговий навантажений автомобіль стояв на узбіччі. Водій порпався у моторі і навіть не відразу зрозумів, що трапилося, коли в нього врізалося легкове авто — «КрАЗ» майже не відчув удару.

Люди, які знали загиблого, кажуть, що він завжди хвацько водив автомобіль. До того ж до трагічного результату могли призвести ще дві обставини. Того вечора районна організація партії, подейкують, бучно святкувала свою політичну перемогу, набравши в районі близько 33% голосів виборців. А ще Віктор Стариков гнав машину на високій швидкості тією ділянкою, котру називають у народі погибельним місцем. У результаті сильного удару водій «БМВ-528» В. Стариков, мешканець міста Зміїв Харківської області, голова районної організації Партії регіонів, загинув на місці події.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Розв'язання питання за допомогою кілера

У Києві застрелено головного державного санітарного лікаря на залізничному транспорті 57-річного Василя Анашкіна. Убивство сталося близько восьмої ранку у дворі будинку посадовця у Дарницькому районі столиці. За словами свідків, за 15 хвилин до вбивства з будинку вийшла дружина Василя Анашкіна і сіла за кермо автомобіля. Хвилин через п'ять вийшов сам головний лікар і вже збирався сідати в авто, коли його гукнув незнайомий. Підійшовши впритул до Анашкіна, він вистрілив, після чого втік з місця події. Порушено кримінальну справу. Триває слідство, яке відпрацьовує кілька версій убивства. Столична прокуратура заявляє, що за однією з версій злочин пов'язаний із професійною діяльністю Василя Анашкіна. Адже до його обов'язків як головного лікаря санепідемслужби на залізничному транспорті належала, зокрема, радіаційна перевірка великих партій металу. Слідство не відкидає також особисті мотиви.

НОВИНИ
П'ЯТНИЦЯ, 31 БЕРЕЗНЯ 2006 ■ № 59 (3809)

«Газ України» з першого квітня припиняє газопостачання підприємствам теплокомуненерго з рівнем розрахунків нижче 60 відсотків. («Інтерфакс-Україна»)

Державна прикордонна служба України відзначає певну стабілізацію обстановки на придністровській ділянці українсько-молдавського кордону. Про це на прес-конференції у Києві сказав перший заступник голови Держприкордонслужби Павло ШИШОЛІН

■ У НОМЕР

Унікальна жінка народила хлопчика

Чернівці. Двадцятичотирирічна чернівчанка Марина Перебиковська, яка два роки тому стала донором печінки для своєї сестри, котра перебувала у критичному стані, днями народила дитину. У Київському пологовому будинку № 5 мужня жінка народила хлопчика, якого назвала Олександром. Зріст хлопчика 54 см, вага — 3,5 кг. Пологи пройшли нормально. Марина стала першою в Україні жінкою-донором печінки, половину якої віддала хворій сестрі Лідії. Лікарі кажуть, що, крім того, це перший випадок, коли народжувала жінка — донор печінки. До пологів печінка вже набрала попередніх розмірів, але сестри й лікарі дуже непокоїлися за наслідки. На щастя, все минулося.

Сергій СУЛИМА.

Водяна облога

Рівне. Протягом останніх діб внаслідок різкого потепління, інтенсивного танення снігу та дощів у селищі Квасилів Рівненського району підтоплено 26 приватних житлових будинків. Понад сто місцевих мешканців та їхнє майно потрапили в облогу стихії. Оскільки рівень води швидко зростав, існувала реальна загроза підтоплення ще 83 котеджів та підвалів сімох багатоповерхівок, а також відрізку автотраси Київ—Чоп поблизу села Колоденка. На щастя, зведений загін рятувальників МНС відвернув підтоплення: з допомогою потужних мотопомп і пожежної насосної станції небажану воду спрямували в річку Устя.

Олександра ЮРКОВА.

На знімку: водяна облога підкралася до Квасилова.
Фото Романа БЛИЗНЮКА.

Потонув на очах у сестри

Луганська область. У селі Нижня Деревечка Краснодонського району потонув трирічний малюк. Разом с п'ятилітньою сестрою хлопчик гуляв біля річки. Перехід по містку закінчився трагічно: Олексійко посковзнувся й упав у воду. Допомогти брату дівчинка не змогла, а крик про допомогу ніхто не почув. Батько в цей час був на роботі, мама — в сусідів.

Алла АНТІПОВА.

Таланти оцінив голова

Хмельниччина. Двадцять обдарованих дітей і талановитих митців тепер мають персональні стипендії від голови облдержадміністрації. Школярі отримуватимуть щомісяця по сто, а працівники культури — по двісті гривень. Така акція — важливий крок на шляху підтримки подільської культури.

Ірина КОЗАК.

■ ВРОЖАЙ-2006

Ячмінь сіють до Благовіщення

На Вінниччині майже 20 відсотків площ під зернові відведено ячменю. Торік цю культуру трейдери «підмели» дочиста, тому аграрники вирішили розширити виробництво. Оптимальні строки посіву, за словами фахівців, закінчуються у першій декаді квітня. Кажуть, якщо не посіяти ячмінь до Благовіщення (7 квітня), збиратимуть не зерно, а солому. Хоча й очевидно, що негода не дасть змоги селянам впоратися вчасно. Навіть за умови, що мають належну кількість насіння і майже всю техніку підготували для роботи, до того ж придбали 61 новий трактор.

У деяких господарствах, повідомили в обласному управлінні агропромислового комплексу, терміново переглядають структуру посівів. В інших будуть ризикувати, але замінять посівний матеріал на витриваліші сорти. Загалом під ярі зернові в області відведено трохи більш як мільйон гектарів. Ще майже 500 га становлять озимі посіви, 12 відсотків з яких треба пересівати. Втім, фахівці не приховують, що не всі поля вдасться засіяти: сільгосппідприємства лише на половину до потреби забезпечені дизпаливом, а бензином — на третину. Власні кошти на проведення весняно-польових робіт мають лише 130 із 700 агрофомувань.

Віктор СКРИПНИК.

Поглянь, який чудовий цей світ!

(Початок на 1-й стор.).

Данило Рябченко **(на знімку)** прийшов сюди до улюбленого доктора Юри. Йому маленький пацієнт довіряє, його не боїться. Щоправда, мама хлопчика каже: син іще не знає, що на нього чекає операція. Жінка сподівається, що це буде останнє хірургічне втручання.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, намітилася тенденція збільшення кількості сліпих людей у світі — на мільйон щороку. Очні хвороби переважно передаються спадково. Страждають діти. За словами Сергія Рикова, уроджені патології, катаракта, глаукома можуть спричинити інвалідність. Щоб цього не допустити і дати можливість дитині побачити прекрасний світ, необхідна своєчасна діагностика. А часто — і хірургічне втручання. Недавно лікарі повернули зір немовляті. Оперували дитину вагою 900 грамів.

Щоправда, відділення невелике. Лише 20 ліжок. Але час перебування у стаціонарі — три дні. Завдяки такій оперативності тут зможе лікуватися до двох тисяч дітей на рік. За словами в. о. міністра охорони здоров'я Юрія Поляченка, у найближчі два роки такі центри відкриють іще у п'ятьох регіонах країни.

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ КРИМІНАЛ

Хто захистить пенсіонера?

Непрохані гості о п'ятій ранку «навідалися» до подружжя пенсіонерів у с. Комунар Кобеляцького району. Зламавши вхідні двері, двоє невідомих вдерлися до будинку. Погрожуючи кухонним ножем, відібрали у господарів всі заощадження — 1200 грн. Подібне трапилося нещодавно і в селі Горошине Семенівського району. Там грабіжник також серед ночі «висадив» двері до помешкання 71-річної пенсіонерки, побив бабусю і зник з п'ятьма тисячами гривень (щоправда, цього разу злочинця, яким виявився місцевий житель, затримали).

Це лише два характерні випадки, а загалом такі злочини не дивина для полтавського села. Особливо віддаленого, де у власній господі пенсіонери та самотні люди не можуть почуватися в безпеці. Втім, є надія, що відтепер любителям поживитися за рахунок тих, хто не може дати гідної відсічі грабіжникам, стане на Полтавщині значно важче. Правоохоронці спільно з органами місцевої влади завершили формування служби громадських помічників дільничних інспекторів. Загалом їх 979 чоловік (по двоє на сільську раду), отож будуть практично у кожному селі. Всі вони забезпечені спеціальною формою (хоч і без погон, та схожою на міліцейську), відповідними спецзасобами. Вирішується питання надання їм автотранспорту, оплати праці тощо.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Як платиш, так і грієшся

Через борги перед ЗАТ Ей-І-ЕС «Рівнеенерго», які за опалювальний сезон уже сягнули 2 мільйонів 43 тисяч гривень, обмежено енергопостачання в деякі котельні КТП «Комуненергія». Остання перебуває у комунальній власності територіальної громади області, але обслуговує Рівне. Тому окремі мікрорайони обласного центру не одержують тепла. Щоб мати чим розрахуватися за електроенергію, комунальники закликали рівнян терміново погасити заборгованість за послуги теплопостачання, яка на кінець березня сягнула 14 мільйонів гривень.

Вл. інф.

Людина справи

Сидіти без діла 67-річний Василь Іванович Ус не звик. Із шести років разом з дідом пас корів і учився плести з лози усякі вироби. Потім двадцять сім років прослужив коком на військовому кораблі. Звільнився старшим прапорщиком. Пенсія невелика, тому і згадав дитяче захоплення: наріже на луках Десни лозин і сидить на своєму балконі на сьомому поверсі, плете кошики.

Мешкає Василь Іванович на Троєщині, а торгувати їздить на ринок біля станції метро «Лісова». Кошики гарні, ціна прийнятна, година-дві — й увесь товар розпродано.

— І з людьми поспілкувався, і до пенсії добавка, і душа радіє, — каже Василь Ус.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

■ ЦИФРА

12 мільйонів гривень

Стільки збирається вкласти в розвиток села Городок Ружинського району Житомирщини інвестор з Черкащини. ВАТ «Уманьферммаш» вирішило зробити Городок одним із своїх агроцехів. Темпи взято високі: торік у реконструкцію виробничих об'єктів і соціальної сфери вже вкладено перші півтора мільйона гривень. Інвестори вважають, що сучасного села не може бути без доріг, будинку культури, лазні, їдальні. У тваринницькій галузі агроцех спеціалізуватиметься на свинарстві: тут вирощуватимуть три тисячі голів, налагодять переробку продукції. Інвестори переконані, що затрати окупляться.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Спортивний літак упав серед поля

Трагедія сталася позавчора в небі Миколаївської області серед білого дня на очах хліборобів, котрі працювали в полі. Як повідомили в диспетчерській службі обласного ГУ МНС України, катастрофи зазнав спортивний літак CT-SV 206 серії 06-02-92, який належить херсонській фірмі «AVIOPRO». Очевидці кажуть, що літак, який рухався з Херсонщини, раптом змінив напрямок і стрімко полетів униз. Він упав серед поля за три кілометри від селища Червоний Промінь Снігурівського району Миколаївської області.

Те, що побачили рятувальники Снігурівського райвідділу МНС, які прибули на місце катастрофи, мало нагадувало про колишній спортивний літальний апарат **(на знімку).** Серед уламків склопластику знайшли два понівечені тіла. Встановити особи загиблих ще належить, оскільки в посвідченнях вказано лише прізвища та назву компанії, в якій вони працювали технічними менеджерами. Усі сходяться на тому, що політ здійснювався без відповідного дозволу. А мешканці згаданого селища кажуть, що над їхніми полями доволі часто літають херсонські авіапланеристи та любителі гострих вражень на спортивних літаках.

Зауважимо лише, що вже сім років подібні літальні апарати виробляють у Херсоні на спільному німецько-українському підприємстві «Ост-Вест-Консалтинг». Тут виготовили за цей час та продали країнам Заходу 180 легких спортивних літаків і 500 дельтапланів та планерів. Як каже директор підприємства Олександр Бондар, їхня продукція має підвищений попит, і її виробництво з кінця нинішнього року зросте вдвічі.

Вл. інф.

Фото ЦП ГУ МНС України в Миколаївській області.

Трамвай-привид

Кримінальну справу за фактом заволодіння чужим майном посадовими особами комунального підприємства «Краматорське трамвайно-тролейбусне управління» порушила прокуратура міста Краматорська. Як встановило слідство, названі особи провели фіктивну операцію купівлі вагона. Насправді трамвай із заводу до міста не надходив, а за «новинку» транспортники видали відновлений власними силами вагон — після складання підробних документів та зміни його інвентаризаційного номера. Підприємству завдано матеріальної шкоди на суму близько 650 тисяч гривень. Цікаво, що після того, як трамвай оглянули експерти, він «раптово» згорів.

Слідство виявило цілу систему такого «господарювання» в трамвайно-тролейбусному управлінні. Списані вагони не здавалися на металобрухт, а переоформлялися як нові. Керівники підприємства здійснювали різноманітні посередницькі операції, коли різниця між купівлею і продажем списувалася на збитки комунального підприємства. За попередніми даними, такі оборудки завдали підприємству збитків більш як на 1,5 мільйона гривень.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Сєвєродонецьк будується, життя налагоджується

У місті дедалі більше освоється капітальних інвестицій, більше половини яких спрямовані на будівництво. Насамперед споруджуватимуть житло. Вже відведено земельні ділянки під будівництво шістьох дев'ятиповерхівок, триває формування 73-го мікрорайону, на якому ще донедавна був пустир. На декількох попередніх сесіях депутати дали згоду рядові фірм на проведення підготовчих робіт щодо відведення в даному мікрорайоні землі під будівництво об'єктів замовників — двох спортивно-оздоровчих комплексів, а також торговельно-розважального, кафе з літнім майданчиком та інше. Продовжуватимуть розвиток інших мікрорайонів та кварталів міста. Сєвєродончани шанують свого міського голову Володимира Грицишина як дбайливого господаря і новатора. Він знову, вже вчетверте, став міським головою Сєвєродонецька.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

■ **ФОТОФАКТ**

Лісівники Андріївського лісництва (Миколаївська область) одними з перших відгукнулися на доручення Президента України про реформування і розвиток лісового господарства.

На знімку: лісничий Павло Швець з дочками Тетяною й Мариною готуються до саджання сіянців сосни.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Гривня за податки

Срібні гривні, виготовлені в давньокиївському стилі, вручив Президент Віктор Ющенко представникам десяти підприємств за істотне збільшення обсягів сплати податків. Серед таких і один з кращих платників податків Рівнещини — склозавод «Консюмерс-Скло-Зоря», що в селі Зоря Рівненського району (генеральний директор Станіслав Савінський). Переможці зуміли дотриматися ще однієї умови: зарплата на їхніх підприємствах вища за середню в галузі. На одержання такого морального заохочення претендувало 87 підприємств України.

Вл. інф.

Навколо світу за п'ять годин

Австралійські та японські авіаконструктори провели випробування нового надзвукового літака, що має літати в 10 разів швидше від нинішніх лайнерів — зі швидкістю близько восьми тисяч кілометрів на годину.

Випробування пройшли в Австралії, в пустельній місцевості, за 500 кілометрів на північ від міста Аделаїда, під наглядом фахівців австралійського університету штату Квінсленд і японського Агентства з аерокосмічних досліджень. В агентстві розробили двигун для майбутнього літака зі спеціальною системою упорскування палива. Передбачається, що серійне виробництво нового надзвукового лайнера — справа віддаленого майбутнього, однак його творці вважають, що через 10 років можна буде використовувати його спеціальні моделі для прискореної доставки вкрай необхідних вантажів, **передає РІА «Новини».**

■ **СПОРТ**

Для дуже важливих персон

Бокс. У Києві 8 квітня (в «АККО International») відбудеться великий міжнародний турнір «Для дуже важливих людей», що його організовує National Box Promotion. Цій події була присвячена прес-конференція. Журналістам представили двох із великої групи учасників майбутнього змагання. Двома головними двобоями представницького турніру мають стати титульний бій чемпіона IBF серед молоді Заура Байсангурова з Росії і угорця Ласло Бурані, а також протистояння суперважковаговиків — темношкірого боксера Альдо Колляндера зі Швеції і киянина Андрія Олійника.

Утім, спочатку йшлося не про майбутній турнір. Як ми вже повідомляли, 7 березня броварчанин Юрій Нужненко виборов титул інтерконтинентального чемпіона за версією WBA. Отож керівники National Box Promotion, який представляє Нужненко, запропонували ще одному інтерконтинентальному чемпіонові з України (версія IBF) у цій самій вазі В'ячеславові Сенченку (виступає за донецьку промоутерську організацію Union Boxing Promotions) провести зустріч за об'єднання титулів двох непереможних боксерів. Навіть назвали орієнтовну дату та місце проведення цього бою — 10 червня, київський Палац спорту.

А тепер — про квітневий турнір. Заур Байсангуров скромно і стримано говорив про майбутній титульний поєдинок. Він задоволений проведеною серією спарингових зустрічей з київськими боксерами. Про свого майбутнього суперника сказав так: коли переглянув відеозаписи виступів Бурані, переконався, що це сильний суперник.

Дворазова чемпіонка світу Аліна Шатерникова наголосила на високому рівні учасників турніру. На ринг того вечора мають вийти В'ячеслав Узелков, Віталій Русаль, Валерій Бражник та брати Бурсаки — Ігор і Максим. І суперники в них також не з якливого десятка.

А симпатичний шведський велетень Альдо Колляндер поділився своїми планами, котрі прагнутиме реалізувати у столиці України. Зокрема, він збирається поміститися своєму недавньому кривдникові Тарасові Біденку, якому він програв у січні цього року. Головною причиною своєї невдачі швед назвав те, що під час бою у нього був зламаний палець. Хоча як він збирається здійснити свої плани, присутні так і не зрозуміли, бо Колляндер має довести силу в поєдинку з іншим суперником — Андрієм Олійником.

Організатори також пояснили назву турніру. Річ у тім, що він відбудеться в майже камерних умовах. У залі можуть розміститися 700 глядачів. І квитки коштуватимуть немало — по 500 гривень.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Лише результати

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

Футбол. Ліга чемпіонів. 1/4 фіналу. Перші матчі. 29 березня.

«Інтер» (Італія) — «Вільярреал» (Іспанія). 2:1. Мілан. «Джузеппе Меацца». 62 000 глядачів. **Голи:** Адріано, 7, Мартінс, 54 — Форлан, 1.

«Ліон» (Франція) — «Мілан» (Італія). 0:0. Ліон. «Жерлан». 39 313 глядачів.

■ **СВІТ КОРОТКО**

ІРАН

Масштабні військові навчання

Іран готує військові маневри на суші, а також у Перській й Оманській затоках. У них візьмуть участь більш як 17 тисяч солдатів і моряків. Мають намір також задіяти кораблі, літаки, вертольоти й ракетні установки. Можливо, навіть балістичні ракети. Експерти підозрюють, що Тегеран може в такий спосіб перекрити постачання нафти через Ормузьку протоку, якщо стосовно Ірану буде запроваджено міжнародні санкції. На них наполягає американська адміністрація і вимагає припинити роботу над ядерною програмою.

ПАЛЕСТИНА

Присяга уряду «Хамас»

Новий кабінет міністрів Палестинської автономії розпочав роботу. Усі 24 міністри заприсяглися на Корані на вірність народу Палестини. Присягу прийняв Махмуд Аббас. Прем'єр-міністром став один із лідерів «Хамасу» Ісмаїл Ханія, інші міністри також є членами або активними прихильниками руху, який у багатьох країнах Заходу і в Ізраїлі вважають терористичним.

ФРАНЦІЯ

Уряд на межі провалу

На підтримку акції протесту французьких студентів, що спрямована проти договору першого найму, виступили профспілкові організації транспортної сфери. Водії автобусів, трамваїв і локомотивів метро відмовилися виходити на лінію. Їхній приклад наслідували працівники залізниць — приміські електрички і потяги ходять з перебоями. Через страйк диспетчерів і працівників аеропортів вильоти літаків затримуються. Це загрожує цілковитим паралічем транспортної системи Франції і колосальними збитками в економіці.

ПІВДЕННА КОРЕЯ

Територіальний конфлікт

МЗС Південної Кореї зажадало, щоб Японія негайно припинила територіальні домагання на острови Токто, що перебувають під контролем Сеула. В Японії їх називають Такесіма. Торік влада японської префектури Сімане оголосила 22 лютого «Днем Такесіми». Цього дня у 1905 році острови були офіційно заявлені японською територією. У Південній Кореї, що до 1945 року була японською колонією, цей крок спричинив хвилю обурення. Спірні острови розташовані в Японському морі приблизно на однаковій відстані між Корейським півостровом і островом Хонсю.

СЬЄРРА-ЛЕОНЕ

Диктатор стане перед судом

Одного із найжорстокіших тиранів сучасності колишнього ліберійського президента Чарльза Тейлора екстрадовано з Нігерії на батьківщину, а потім спеціальним вертольотом ООН доставлено в столицю Сьєрра-Леоне Фрітаун. Там він стане перед військовим трибуналом за звинуваченням у військових злочинах і злочинах проти людства. Чарльзу Тейлору пред'явлено обвинувачення за 17 пунктами, що відносяться до періоду громадянської війни 1991—2002 років. У Нігерії він одержав статус політбіженця і жив там з 2003 року.

■ ДНІ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» НА ОДЕЩИНІ

Хто рано сіє, з урожаєм буде

(Початок на 1-й стор.).

Порається в парку сільгосптехніки головний механік господарства Віктор Литвин, досвідченим оком оглядає своє залізне військо. А цьому війську в «Обрії» є чим пишатися: шість американських комбайнів «Джон Дір», чотири трактори «Кейс» із причіпним інвентарем «Корунд» і «Смарагд», трактори з близького зарубіжжя. Техніка до посівної готова. Як і торік, цьогоріч вона також працюватиме від зорі до зорі, тому що є де їй розгулятися. Озимі зернові, приміром, займають 2349 гектарів, ярі — 840 га, технічні культури вирощують на 1292 гектарах. Під паром 680 гектарів, засівають і 240 га кормових культур.

Ще одна важлива деталь. Пайовиків, які довірили «Обрію» свої наділи, — 1100. І ніхто з них не шкодує про те, що співробітничає з найбільшим господарством району. А все тому, що торік їм виплатили суму в еквіваленті півтора відсотка від вартості землі. Грошики, кажуть, немалі.

Радують селян і врожаї, що збирає «Обрій». Торік пшениці зібрали по 32 центнери з гектара, кукурудзи — 45, соняшнику — 17, а сої — 24 центнери з гектара. Це стало можливим завдяки дотриманню сучасних агротехнологій, упровадженню прогресивних методів ведення сільського господарства. Не дивно, що тут і висока рентабельність виробництва культур. Так, у ячменю вона становить 64 відсотки, у пшениці — 48. Ну, а де високий прибуток, там і зарплата трудівників гідна. В «Обрії» пишаються тим, що за багато років тут ніхто не звільнився, а черга охочих одержати місце механізатора з кожним роком зростає.

Комбайнер Олександр СНІЖКО.

Механізатора Євгена Бондаренка й агронома Володимира Клепова ми розшукали на далеких полях. Саме там вони питали в землі, коли ж починати сівбу, скільки і чого обробляти. Вирішено, наприклад, що ячмінь ярий займе нинішнього року 517 гектарів.

— Головне — щоб і далі була тепла погода, — каже Сергій Фомінчук. — Протримається ще тиждень-другий — і все зробимо. До сівби все готово: техніка справна, паливно-мастильні матеріали припасли. Узяли під 20 відсотків річних банківські кредити й закупили «хімію», прикупили елітного районованого насіння.

Прогнози погоди для селян Одещини поки що сприятливі. Будемо сподіватися, що холоди остаточно пішли з регіону. А це значить, що через день-другий на полях загурчать трактори, а знудьгована за зиму земелька з вдячністю прийме від орача життєдайне зерно, що виділлється тугим хлібним колоссям.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ ВРОЖАЙ-2006

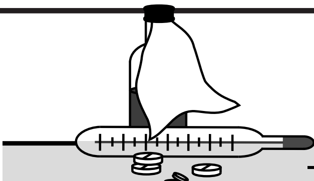
Часу дедалі менше, а роботи непочатий край

На Полтавщині, за попередніми прогнозами, озимі доведеться пересівати майже на половині площ. Завдання №1 — максимально зберегти та відновити площі пшениці, застосувавши інтенсивні технології догляду, щоб вивести рослини з депресивного стану.

Є проблеми із забезпеченням господарств насіннєвим матеріалом, добривами, технікою та пальним, але йдеться не про дефіцит, а про відсутність у сільгосппідприємств достатніх фінансових резервів. Адже на проведення весняно-польових робіт в області потрібно буде витратити понад мільярд гривень — у півтора разу більше, ніж торік. І якщо посівним матеріалом господарства забезпечені, то стовідсоткову готовність техніки до початку робіт засвідчили лише 269 сільгосппідприємств, а понад 10 відсотків не мають запасів пального.

Проте не всі банки охоче надають кредити сільгоспвиробникам і через велику кредиторську заборгованість окремих підприємств, і через неготовність працювати за кредитними схемами. Селяни чекають на підтримку за державною програмою здешевлення короткоі довгострокових кредитів та на часткову компенсацію вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва. Господарства області сподіваються також отримати 24,3 млн. гривень бюджетної дотації на гектар озимих та ярих культур.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

На пенсію від кохання йти не варто

У коханні, як у спорті, тривалі тренування дають результат. А пенсійного віку в інтимних стосунках немає, вважає головний сексопатолог МОЗ України Микола БОЙКО.

— Секс у перекладі з англійського — стать. Нещодавно я розмовляв із представницею міністерства освіти й запитав, як у школах зараз справи із сексуальним вихованням? Вона мене поправила: не з сексуальним, а зі статевим. Насправді — яка різниця? Обиватель слово «секс» раніше ототожнював з розпусними вчинками. Зараз — із сексуальним контактом. Я, лікар-сексопатолог, вживаю слово «секс» як прикметник — «сексуальна патологія», «сексуальний потяг» тощо.

— Що таке сексуальний образ?

— Кожна людина має свій. Комусь подобаються блондинки, комусь брюнетки. Для жінок привабливий образ «мачо» — сильного, високого, чорнявого, грубуватого красеня а-ля Антоніо Бандерас. Є тип «піаніста» — блондин, інтелігент із довгими пальцями. Вибір залежить від культури, розуму і виховання. Жінка, як правило, шукає супутника життя, схожого на її батька. Підсвідомо він потім виростає в сексуальний образ. Те саме і в чоловіка. Образ матері для нього — ідеал жінки.

— З якими проблемами до вас найчастіше звертаються?

— Є кілька недуг, які трапляються найчастіше. Приміром, еректильна дисфункція, захворювання статевих органів, чоловіча безплідність... Раніше чомусь вважали: якщо в родині немає дітей, винна дружина. Це не завжди так. Часто захворювання статевої системи пов'язані з патологічним станом інших органів. Нерідко вони можуть бути наслідком психологічних проблем. В одного мого пацієнта були проблеми з ерекцією через надмірні ревнощі дружини. Він прийшов на консультацію, щоб виговоритися. Людині важко зважитися на візит до сексопатолога. Але він зважився. А я у даному разі змушений був працювати психологом. Часто люди довідуються про мою практику із сайта. Вірять і приходять.

— Чи позначився Чорнобиль на сексуальному житті українців?

— Перший час після аварії на ЧАЕС — можливо. Постраждали люди, котрі отримали велику дозу радіації. Але зараз на тлі загального негатива — екології, стресів, рівня життя тощо вичленувати згубний вплив Чорнобиля важко. Безперечно, він існує...

— Як надовго зберегти сексуальне здоров'я?

— Вести здоровий спосіб життя, не нервувати, добре харчуватися. А для збільшення чоловічої сили слід їсти не тільки сметану. До речі, зловживати цим продуктом у меню я б не радив. Сметана справді містить стероїди, котрі є матеріалом для чоловічого статевого гормону. Але підвищений вміст холестерину в ній знижує еластичність стінок судин. А це погано і для серця, і для статевих органів.

Не зловживайте алкоголем і сигаретами. Краще займатися спортом і частіше — коханням. Не робіть великих перерв. Особливо з віком. Адже забувається рефлекс і втрачається автоматизм... А коханням можна займатися до останнього подиху. На пенсію від кохання йти не варто.

■ ПРОБЛЕМА

Чому кір напав на студентів?

Знайомий лікар-інфекціоніст розповів, як до його відділення привозили хворих на кір. Йому не було куди їх навіть покласти. А МОЗ запевняв, що епідемії немає. Тобто сплеск захворюваності спостерігається, проте епідпоріг хвороба не перетнула. Найбільше постраждали від цього сплеску студенти.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

За словами дільничного терапевта київської міської студентської поліклініки Наталії Южакової, якщо виявлено більш як три випадки інфекційного захворювання (кір або грип) упродовж 21 дня, оголошується вогнище інфекційного захворювання. Так, наприклад, в Інституті міжнародних відносин з початку року було виявлено чотири випадки захворювання на кір у гуртожитку. Там вживають протиепідемічних заходів — провадять щоденний огляд усіх студентів, які перебувають у вогнищі спалаху.

За вірусних інфекцій в аудиторіях та гуртожитках оголошується санітарний режим. Лікарі детально пояснюють студентам, що це за хвороба, її перші ознаки, як лікувати і куди звертатися.

— Основна профілактика — здоровий спосіб життя, — каже терапевт. — Це вітаміни, добре харчування, перебування на свіжому повітрі, відмова від шкідливих звичок. За перших симптомів радимо залишатися вдома (щонайменше п'ять діб) і викликати лікаря. Якщо студент все-таки захворів на кір, госпіталізуємо його з гуртожитку. Якщо не вжити заходів, в ізоляторі опиняться всі. Щодо оголошення карантину. Його не було, але як профілактичний захід ми заборонили вхід стороннім до гуртожитків.

Чому хворіли саме студенти? Дехто гадає: причина в тому, що молодим людям вчасно не зробили щеплення. Наталія Южакова вважає цю думку хибною. Стверджує — ті, що захворіли, пройшли вакцинацію.

— Справді, на кір хворіли переважно студенти першого-четвертого курсів. Можу припустити, що коли їм робили щеплення, була слабка вакцина. Або так вплинули наша екологія та спосіб життя, — коментує співрозмовниця. — І ще. Раніше вважали, якщо один раз перехворів, вже маєш протикірний імунітет на все життя. А нині було безліч випадків, коли студенти захворіли вдруге. У певний період циклічності інфекція втрачає чутливість до ліків, якими раніше її лікували. Нині інфекційні хвороби надто агресивні. Це стосується насамперед туберкульозу. Тому всім студентам треба неодмінно зробити флюорографію.

Наталія ОВДІЄНКО.

Курцю, краще пий... томатний сік

У Японії встановили, що розвиток емфіземи легень, яка виникає під час регулярного вдихання сигаретного диму, може попередити томатний сік.

Емфізема легень супроводжується збільшенням їхнього розміру з одночасним зменшенням площі, яка бере участь у газообміні. Найчастіше хворі скаржаться на задишку під час фізичного навантаження, що поступово стає постійною, і на вологий кашель. Основною причиною розвитку емфіземи легень учені визнають паління.

Як вважають дослідники, основою захисної дії томатного соку служить антиоксидант, що міститься в ньому за назвою «ликопен». Антиоксиданти мають захисну дію на організм унаслідок своєї здатності пригнічувати утворення шкідливих кисневих радикалів-молекул, що викликають ушкодження і загибель клітин.

Синдром хворих будинків

Хвороби офісних працівників виникають здебільшого через стреси, а не внаслідок поганих умов праці, стверджують британські вчені.

Більш як десять років тому з'явився термін «синдром хворих будинків», що пояснював біль у суглобах, дратівливість, занепад сил, частий головний біль, безсоння, проблеми із зором, алергію, кашель й інші симптоми, що виникають у багатьох конторських працівників.

Передбачалося, що в основі проблеми лежить поганий санітарно-гігієнічний стан будинку і нездоровий мікроклімат офісного приміщення, зокрема, погане повітря, освітлення, неправильний температурний режим.

Незважаючи на деяку роль мікроклімату, фахівці дійшли висновку, що найбільше значення в розвитку симптомів відіграє стрес і погана психологічна обстановка.

Чим звабили міністра

■ ДОСВІД ЧЕРКАЩИНИ

У Черкаському державному технологічному університеті (ЧДТУ) нещодавно побував Станіслав Ніколаєнко. Подія неабияка, бо відомо: міністри в будь-які вузи, яких в країні тисячі, не їдуть. Чим же звабив Станіслава Миколайовича ЧДТУ?

Сьогодні технологічний — один з провідних вузів України, який забезпечує її народногосподарські галузі фахівцями з інженерних, технологічних, кібернетичних, будівельних, екологічних, фінансово-економічних і лінгвістичних спеціальностей. Понад 40 років ЧДТУ добре знаний як провідний навчальний заклад Придніпров'я.

На його базі працюють дев'ять районних навчально-науково-виробничих комплексів.

За роки незалежності вищу освіту тут здобули близько 15 тисяч спеціалістів, у тому числі представники 41 країни світу.

Лише факти

ЧДТУ — це дев'ять навчальних корпусів, три гуртожитки, студентська їдальня, спортивний комплекс та дві оздоровчі бази.

В університеті навчаються понад 10 тисяч студентів. Навчально-виховний процес втілюють 643 викладачі, серед яких 47 професорів, 41 доктор і 149 кандидатів наук, доцентів. Тут працює 10 факультетів, 44 кафедри, здійснюється підготовка фахівців за 32 спеціальностями. За якісним складом кадрів, рівнем забезпеченості площами навчальних приміщень і гуртожитків, насиченістю комп'ютерного обладнання і можливостями аспірантури та магістратури ЧДТУ посідає серед вищих навчальних закладів одне з провідних місць в Україні.

До послуг студентів 500 ПК, чимало комп'ютерних програм та аудіовізуальних матеріалів, Інтернет.

На розкриття і розвиток творчих здібностей студентів ЧДТУ спрямована діяльність різноманітних центрів, клубів за інтересами, аматорських колективів.

Щороку зростає кількість студентів, які беруть участь у наукових конференціях: 2004-го — 751, 2005-го — 880. Призові місця на Всеукраїнських олімпіадах — стипендії, гранти — хіба це не свідчення ефективної роботи з перспективною молоддю у вузі?!

Понад вісім років університет очолює авторитетний не тільки в регіоні Юрій Лега — заслужений працівник освіти, академік двох академій, доктор технічних наук, професор.

Відомий вчений має понад 245 наукових праць і патентів на винаходи, дев'ять монографій, численні державні та рейтингові відзнаки...

...Станіслав Миколайович залишився задоволеним роботою редакційного видавничого центру, який представив не один десяток добротно виданих наукових видань професорсько-викладацького складу ВНЗ.

Адже інформаційний голод сьогодні може призвести до технічної відсталості завтра, а це — втрачені і час, і престиж, і прибуток. Життя підтвердило правильність курсу керівництва університету, а особливо прагматичної позиції ректора стосовно створення і зміцнення власної видавничої бази, якій вже більш як 10 років. За цей час видруковано наукових журналів, книжок, брошур 800 назв, їхній тираж — понад 150 тисяч примірників. Щороку виходить щонайменше 10 монографій, навчальних посібників з грифом Міносвіти, понад 100 назв методичних видань.

Торік започатковано нову навчально-методичну серію «ЧДТУ в Болонському процесі». Особливу увагу приділено підготовці електронних видань, у тому числі інтерактивних навчальних розробок.

Фото ЧДТУ.

ЧДТУ є засновником трьох науково-технічних журналів, в яких активно публікуються автори з Росії, Польщі.

Виходять друком, крім того, і літературно-художні видання.

В. о. міністра з інтересом оглянув також сучасні пристрої — винаходи науковців, цікавився специфікою їхньої роботи.

Винахідницька діяльність університету, між іншим, визнана кращою в області. Торік тут отримали 57 патентів та 106 рішень про видачу патентів, відіслано 174 заявки на них. Незважаючи на юний вік ЧДТУ, тут створено відомі в Україні і світі наукові школи під керівництвом учених (Бушин, Ващенко, Діскант, Дубровська, Кунченко, Лега, Поляков, Мінаєв, Тимченко, Хомяков, Шпак)...

Практично всі результати наукових досліджень впроваджено в навчальний процес, а чимало — і у виробництво.

Слід згадати, зокрема, значний внесок професора Геннадія Столяренка. За підтримки ректора та Черкаської облдержадміністрації питання про фінансування його робіт в області енергозбереження нині розглядаються в Кабміні. Професор Володимир Хомяков ефективно співпрацює з управлінням економіки облдержадміністрації, а доцент Юрій Пасічник — керівництвом Черкас. Професор Іван Підласий активно проводить власні педагогічні дослідження і як результат — монографії та підручники, видані в Україні, Росії, Китаї, Білорусі, Казахстані.

Сам ректор Юрій Лега проводить продуктивні дослідження в різних напрямах, зокрема, у викладанні фізики в ЗОШ, в якій вчаться за його посібниками та задачниками.

Потужна в ЧДТУ аспірантура, де навчаються 116 аспірантів та п'ять докторантів. Торік, наприклад, захистились один доктор і 23 кандидати наук. Цього року планується захист 4—5 докторських та 25—30 кандидатських. За п'ять останніх років у ВНЗ захищено 12 докторських та 97 кандидатських.

А ви питаєте, чим звабили міністра на Черкащині...

Іван ІЛЛЯШ.

Черкаси.

На знімку: ректор Юрій Лега (праворуч) з в. о. міністра Станіславом Ніколаєнком (ліворуч).

З друзями про головне

Я довго готувалася і хвилювалася. І одного чудового дня в мене з'явилися діти. Не одна дитина і не дві, а 34. Я намагаюся навчити їх бути добрими.

Видатний письменник Антон Павлович Чехов розповів про відданість і співчуття з властивою йому геніальністю. А мені тільки залишилося познайомити моїх «п'ятиклашок» з його зворушливою «Каштанкою». Хлоп'ята й дівчатка різних національностей 135-ї київської школи на уроці російської літератури вчаться грамотно викладати свої думки письмово й усно, а також — любити і співчувати.

Ольга СТАНАЧИЧ, студентка Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

Фото Любові СТАНАЧИЧ.

Порядок визначить вуз

■ БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ

У нашому вузі замість вступних іспитів буде запроваджено тестування студентів. Чи всюди відмовилися від іспитів? Це важливо знати моєму брату, котрий готується вступати до столичного вузу.

Олена Ч-УС, третьокурсниця.

Одеса.

Як **повідомили в МОНУ**, з першого лютого ц. р. діє наказ, який регламентує умови прийому до вищих навчальних закладів. Ним встановлено, що правила прийому студентів розробляються кожним вузом не пізніше як за два місяці до початку прийому документів. У цих правилах обумовлено перелік вступних іспитів, система оцінювання знань і форма їх проведення. Внутрішніми правилами може бути встановлено будь-яку форму прийому до вузу: співбесіда, попереднє тестування, творчий конкурс, олімпіада, атестаційний іспит тощо. Абітурієнту варто уточнити, які правила вступу пропонують у тому чи іншому вузі.

Анекдот від Вовочки

Мріє студент перед іспитом: «Здам — нап'юся до нестями... А не здам — теж нап'юся...» Потім думає: «Усе рівно напиватися!» І купив пляшку заздалегідь. Приходить на іспит, а пляшка лежить у внутрішній кишені. Ну, хвилюється, зрозуміло, руки трясуться, узяв білет, а він упав на підлогу. Намагається нахилитися, а пляшка заважає. Він її дістав і поставив на стіл. А коли підняв білет — професор запитує:

— Огірок є?

— Немає...

— Тоді чотири!

Юннатівські джерела

■ ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА

Обласна станція юннатів при управлінні освіти й науки облдержадміністрації нещодавно відсвяткувала 80-річчя юннатівського руху в Україні.

Чим живе позашкільний заклад сьогодні, ми дізналися, побувавши на станції. Зустріла нас привітна господарка — Олена Ульянова, колишній начальник управління освіти й науки облдержадміністрації.

— Ось вийшла на пенсію і не заспокоїлася, вирішила докласти рук до еколого-натуралістичної роботи, — зізнається Олена Іванівна. — Разом з колегами зробили ремонт у приміщенні, оновили музей Хліба, живий куточок, закупили комп'ютери. На черзі оновлення навчально-дослідної земельної ділянки — старого саду, квітника. Роботи на 2,5 га землі вистачить. Потрібні лише ентузіазм і час.

Численні гуртки відвідують 600 дітей. Є серед них юні натуралісти, екологи, квітникарі, зоологи, фітодизайнери, генетики, лісовики-дендрологи. На їхньому рахунку багато корисних справ. Щороку проводиться екологічний місячник «Довкілля», кожні два роки — фестиваль юних майстрів народних ремесел «Природа і творчість». Юннати здійснюють моніторингові дослідження екологічного стану малої річки Суха Московка, вивчають флору і фауну рідного краю, формують насіннєвий фонд, беруть участь у всеукраїнських екологічних конкурсах.

Уже понад десять років обласна станція є базовим закладом хіміко-біологічного профілю обласного територіального відділення Малої академії наук. Колись це була лише одна секція біології, а нині створена очно-заочна школа Малої академії наук, працює дев'ять гуртків. Вихованці станції посіли перше місце з хімії на Всеукраїнському етапі конкурсу МАН.

Тож хай народжуються і повняться юннатівські джерела, де знайде собі місце кожна молода людина, яка любить природу, дбає, щоб земля квітла садами, збагачувалася щедрим урожаєм, а річки і моря були екологічно чисті.

Олена ГРИВЦОВА.

Запоріжжя.

■ ДО ДОШКИ!

Я пропав...

Я заспав....
Невже спізнився?
Не поснідав, не умився,
Із квартири вилітаю,
В мене лиш одна мета є:
Не спізнитися б
на пару.
Бо спізнюсь —
одержу «пару»,
Наш учитель дуже
жорсткий!
Зразу викличе до дошки.
Ну, а я
(скажу вам нишком)
І не заглядав у книжку,
І конспект не відкривав,
Бо дивився серіал...
Там цілунки і стрілячки,
І реклама про жувачки,
І менти, і рекетири,
І палаючі квартири,
І погоні, і убивства,
Тероризм, любов,
насильство,
Хтось тікає,
хтось полює.
Це ж цікаво!
Це ж хвилює!..
Ну, а вранці ще й
проспав.
Тож, напевно, я пропав!
Боже милий, як я хочу
Прохідну хоча б
проскочить!

Віолетта ДВОРЕЦЬКА, заслужений вчитель України.

Київ.

■ СВІТЛИМ РЯДКОМ

Очі в очі

— Чи вмієте ви читати? — запитую юне чарівне створіння, що стоїть поряд у холі Дніпропетровського Палацу студентів. Дівчина здивовано подивилася на мене і відійшла, кинувши: «Ви про що?!

А я про дивовижний дар «читати» очі людини. Ним чудово володіє Леонід Гамольський — відомий журналіст і художник не лише у місті Петра, а й у столиці. Тут не вперше виставляє він на суд шанувальників його таланту психологічні портрети сучасників. Серед яких чимало молодих. З них на вас і дивляться очі: усміхнені, налякані, розгублені, хитрі, захоплені, байдужі, спокійні, доброзичливі...

— Усе життя я вдивлявся в обличчя людей, — згадував він на зустрічі зі студеями. — Мені цікава кожна людина — президент чи бомж.

Гарний портрет, вважає художник, не той, що схожий на модель, а той, що не схожий ні на кого іншого.

Його портрети треба бачити. Серед них немає тільки сірих, типових, нецікавих.

Ректор Дніпропетровського державного хіміко-технологічного університету Михайло Бурмістр, котрий познайомив мене з колегою і живописцем, справедливо зазначив: «Відчути дух епохи, оцінити моральні параметри тих, хто живе в ній, можна вдивляючись в обличчя й очі сучасників того чи іншого історичного періоду. Зокрема, у полотна майстра психологічного портрета Леоніда Гамольського».

— Ба, знайомі все обличчя, — вигукнула «моя» студентка і завмерла.

Вона вчилася читати по очах...

Іван ЯКОВЛЄВ.

Дніпропетровськ.

На картині: погляди поколінь.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Лісового кодексу України

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 17, ст. 99; 2000 р., № 10, ст. 79, № 14—15—16, ст. 121, № 21, ст. 157, № 32, ст. 258; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 30, ст. 247; 2004 р., № 17—18, ст. 250; 2005 р., № 7—8, ст. 162, № № 17—19, ст. 267), виклавши його в такій редакції:

«ЛІСОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Поняття про ліс

Ліс — тип природних комплексів, у якому поєднуються переважно деревна та чагарникова рослинність з відповідними ґрунтами, трав'яною рослинністю, тваринним світом, мікроорганізмами та іншими природними компонентами, що взаємопов'язані у своєму розвитку, впливають один на одного і на навколишнє природне середовище.

Ліси України є її національним багатством і за своїм призначенням та місцерозташуванням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах.

Усі ліси на території України, незалежно від того, на землях яких категорій за основним цільовим призначенням вони зростають, та незалежно від права власності на них, становлять лісовий фонд України і перебувають під охороною держави.

Лісова ділянка — ділянка лісового фонду України з визначеними межами, виділена відповідно до цього Кодексу для ведення лісового господарства та використання лісових ресурсів без вилучення її у землекористувача або власника землі.

Лісові ділянки можуть бути вкриті лісовою рослинністю, а також постійно або тимчасово не вкриті лісовою рослинністю (внаслідок неоднорідності лісових природних комплексів, лісогосподарської діяльності або стихійного лиха тощо). До не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок належать лісові ділянки, зайняті незімкнутими лісовими культурами, лісовими розсадниками і плантаціями, а також лісовими шляхами та просіками, лісовими протипожежними розривами, лісовими осушувальними канавами і дренажними системами.

Земельна лісова ділянка — земельна ділянка лісового фонду України з визначеними межами, яка надається або вилучається у землекористувача чи власника земельної ділянки для ведення лісового господарства або інших суспільних потреб відповідно до земельного законодавства.

Стаття 2. Лісові відносини

Лісові відносини — суспільні відносини, які стосуються володіння, користування та розпоряджання лісами і спрямовуються на забезпечення охорони, відтворення та стале використання лісових ресурсів з урахуванням екологічних, економічних, соціальних та інших інтересів суспільства.

Об'єктом лісових відносин є лісовий фонд України та окремі лісові ділянки.

Суб'єктами лісових відносин є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, юридичні особи та громадяни, які діють відповідно до Конституції та законів України.

Стаття 3. Лісове законодавство України

Лісові відносини в Україні регулюються Конституцією України, Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», цим Кодексом, іншими законодавчими актами України, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.

Лісові відносини, що виникають при використанні землі, надр, вод, а також відносини щодо охорони, використання й відтворення рослинного та тваринного світу, не врегульовані цим Кодексом, регулюються відповідними законодавчими актами.

Стаття 4. Склад лісового фонду України

До лісового фонду України належать лісові ділянки, в тому числі захисні насадження лінійного типу, площею не менше 0,1 гектара.

До лісового фонду України не належать:

зелені насадження в межах населених пунктів (парки, сади, сквери, бульвари тощо), які не віднесені в установленому порядку до лісів;

окремі дерева і групи дерев, чагарники на сільськогосподарських угіддях, присадибних, дачних і садових ділянках.

Стаття 5. Землі лісогосподарського призначення

До земель лісогосподарського призначення належать лісові землі, на яких розташовані лісові ділянки, та нелісові землі, зайняті сільськогосподарськими угіддями, водами й болотами, спорудами, комунікаціями, малопродуктивними землями тощо, які надані в установленому порядку та використовуються для потреб лісового господарства.

Віднесення земельних ділянок до складу земель лісогосподарського призначення здійснюється відповідно до земельного законодавства.

Стаття 6. Лісові ресурси

Лісовими ресурсами є деревні, технічні, лікарські та інші продукти лісу, що використовуються для задоволення потреб населення і виробництва та відтворюються у процесі формування лісових природних комплексів.

До лісових ресурсів також належать корисні властивості лісів (здатність лісів зменшувати негативні наслідки природних явищ, захищати ґрунти від ерозії, запобігати забрудненню навколишнього природного середовища та очищати його, сприяти регулюванню стоку води, оздоровленню населення та його естетичному вихованню тощо), що використовуються для задоволення суспільних потреб.

Розділ II

ПРАВА НА ЛІСИ

Глава 1

ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ЛІСИ

Стаття 7. Ліси як об'єкт права власності

Ліси, які знаходяться в межах території України, є об'єктами права власності Українського народу.

Від імені Українського народу права власника на ліси здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією України.

Ліси можуть перебувати в державній, комунальній та приватній власності.

Суб'єктами права власності на ліси є держава, територіальні громади, громадяни та юридичні особи.

Стаття 8. Право державної власності на ліси

У державній власності перебувають усі ліси України, крім лісів, що перебувають у комунальній або приватній власності.

Право державної власності на ліси набувається і реалізується державою в особі Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій відповідно до закону.

Стаття 9. Право комунальної власності на ліси

У комунальній власності перебувають ліси в межах населених пунктів, крім лісів, що перебувають у державній або приватній власності.

У комунальній власності можуть перебувати й інші ліси, набуті або віднесені до об'єктів комунальної власності в установленому законом порядку.

Право комунальної власності на ліси реалізується територіальними громадами безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування.

Стаття 10. Право приватної власності на ліси

Ліси в Україні можуть перебувати у приватній власності.

Суб'єктами права приватної власності на ліси є громадяни та юридичні особи України.

Стаття 11. Набуття права комунальної власності на ліси

Право комунальної власності на ліси набувається при розмежуванні в установленому законом порядку земель державної і комунальної власності, а також шляхом передачі земельних ділянок з державної власності в комунальну та з інших підстав, не заборонених законом.

Стаття 12. Набуття права приватної власності на ліси

Громадяни та юридичні особи України можуть безоплатно або за плату набувати у власність у складі угідь селянських, фермерських та інших господарств замкнені земельні лісові ділянки загальною площею до 5 гектарів. Ця площа може бути збільшена в разі успадкування лісів згідно із законом.

Громадяни та юридичні особи можуть мати у власності ліси, створені ними на набутих у власність у встановленому порядку земельних ділянках деградованих і малопродуктивних угідь, без обмеження їх площі.

Ліси, створені громадянами та юридичними особами на земельних ділянках, що належать їм на праві власності, перебувають у приватній власності цих громадян і юридичних осіб.

Стаття 13. Виникнення права приватної власності на ліси

Право приватної власності на ліси громадян та юридичних осіб України виникає з моменту одержання ними документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку, та їх державної реєстрації.

Ліси, отримані у спадщину іноземними громадянами, особами без громадянства та іноземними юридичними особами, підлягають відчуженню протягом одного року.

Документом, що посвідчує право приватної власності на ліси, є державний акт на право власності на землю, виданий на відповідну земельну ділянку.

Стаття 14. Права та обов'язки громадян і юридичних осіб, які мають у приватній власності ліси

Громадяни та юридичні особи, які мають у приватній власності ліси, мають право:

1) власності на лісові ресурси та їх використання в порядку, визначеному цим Кодексом;

2) на відшкодування збитків у випадках, передбачених законом;

3) продавати або іншим шляхом відчужувати відповідно до закону земельну лісову ділянку;

4) споруджувати в установленому порядку виробничі та інші будівлі й споруди, необхідні для ведення лісового господарства і використання лісових ресурсів.

Громадяни та юридичні особи, які мають у приватній власності ліси, зобов'язані:

1) вести лісове господарство на основі матеріалів лісовпорядкування відповідно до цього Кодексу;

2) забезпечувати охорону, захист, відтворення і підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей та покращання родючості ґрунтів, виконувати інші заходи відповідно до вимог лісового законодавства;

3) дотримуватися правил і норм використання лісових ресурсів;

4) вести лісове господарство та використовувати лісові ресурси способами, які не завдають шкоди навколишньому природному середовищу, забезпечують збереження корисних властивостей лісів і створюють сприятливі умови для їх охорони, захисту та відтворення;

5) вести первинний облік лісів, надавати в установленому законодавством порядку статистичну звітність та інформацію про стан лісів і використання лісових ресурсів;

6) забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань, сприяти формуванню екологічної мережі відповідно до природоохоронного законодавства.

Законом можуть бути передбачені й інші права та обов'язки громадян і юридичних осіб, які мають у приватній власності ліси.

Стаття 15. Припинення права приватної власності на ліси

Право приватної власності на ліси припиняється в разі припинення права власності на земельну лісову ділянку у випадках і в порядку, встановлених законом.

Припинення права власності на ліси в разі добровільної відмови власника від права власності на земельну лісову ділянку на користь держави або територіальної громади здійснюється за його заявою до відповідного органу в установленому законом порядку.

Глава 2

ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЛІСАМИ

Стаття 16. Право користування лісами

Право користування лісами здійснюється в порядку постійного та тимчасового користування лісами.

Стаття 17. Постійне користування лісами

У постійне користування ліси на землях державної власності для ведення лісового господарства без встановлення строку надаються спеціалізованим державним лісогосподарським підприємствам, іншим державним підприємствам, установам та організаціям, у яких створено спеціалізовані лісогосподарські підрозділи.

У постійне користування ліси на землях комунальної власності для ведення лісового господарства без встановлення строку надаються спеціалізованим комунальним лісогосподарським підприємствам, іншим комунальним підприємствам, установам та організаціям, у яких створені спеціалізовані лісогосподарські підрозділи.

Ліси надаються в постійне користування на підставі рішення органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування, прийнятого в межах їх повноважень за погодженням з органами виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центральних органів виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища.

Право постійного користування лісами посвідчується державним актом на право постійного користування земельною ділянкою.

Стаття 18. Тимчасове користування лісами

Об'єктом тимчасового користування можуть бути всі ліси, що перебувають у державній, комунальній або приватній власності.

Тимчасове користування лісами може бути: довгостроковим — терміном від одного до п'ятдесяти років і короткостроковим — терміном до одного року.

Довгострокове тимчасове користування лісами — засноване на договорі строкове платне використання лісових ділянок, які виділяються для потреб мисливського господарства, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, проведення науково-дослідних робіт.

Довгострокове тимчасове користування лісами державної та комунальної власності здійснюється без вилучення земельних ділянок у постійних користувачів лісами на підставі рішення відповідних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, прийнятого в межах їх повноважень за погодженням з постійними користувачами лісами та органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства.

Довгострокове тимчасове користування лісами приватної власності здійснюється без вилучення земельних ділянок шляхом укладення між власником лісів та тимчасовим лісокористувачем договору, який підлягає реєстрації в органі виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальних органах центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства.

Короткострокове тимчасове користування лісами для заготівлі другорядних лісових матеріалів, побічних лісових користувань та інших потреб, передбачених цим Кодексом, здійснюється без вилучення земельних ділянок у власника лісів, постійного лісокористувача на підставі спеціального дозволу, що видається власником лісів, постійним лісокористувачем підприємствам, установам, організаціям, громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, іноземним юридичним особам.

Суб'єктами правовідносин тимчасового користування лісами є: власники лісів або уповноважені ними особи;

підприємства, установи, організації, громадяни України, іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи.

Тимчасовий лісокористувач не має права передавати лісові ділянки в тимчасове користування іншим особам.

Стаття 19. Права та обов'язки постійних лісокористувачів

Постійні лісокористувачі мають:

1) право самостійно господарювати в лісах;

2) виключне право на заготівлю деревини;

3) право власності на заготовлену ними продукцію та доходи від її реалізації;

4) право на відшкодування збитків у випадках, передбачених законодавством;

5) право здійснювати відповідно до законодавства будівництво доріг, спорудження житлих будинків, виробничих та інших будівель і споруд, необхідних для ведення лісового господарства.

Постійні лісокористувачі зобов'язані:

1) забезпечувати охорону, захист, відтворення, підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, вживати інших заходів відповідно до законодавства на основі принципів сталого розвитку;

2) дотримуватися правил і норм використання лісових ресурсів;

3) вести лісове господарство на основі матеріалів лісовпорядкування, здійснювати використання лісових ресурсів способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для їх охорони, захисту та відтворення;

4) вести первинний облік лісів;

5) дотримуватися встановленого законодавством режиму використання земель;

6) забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань, сприяти формуванню екологічної мережі відповідно до природоохоронного законодавства;

7) своєчасно вносити плату за спеціальне використання лісових ресурсів;

8) забезпечувати безперешкодний доступ до об'єктів електромереж, інших інженерних споруд, які проходять через лісову ділянку, для їх обслуговування.

Законом можуть бути передбачені й інші права та обов'язки постійних лісокористувачів.

Стаття 20. Права та обов'язки тимчасових лісокористувачів на умовах довгострокового користування

Тимчасові лісокористувачі на умовах довгострокового користування мають право:

1) здійснювати господарську діяльність у лісах з дотриманням умов договору;

2) за погодженням із власниками лісів, постійними лісокористувачами в установленому порядку зводити тимчасові будівлі і споруди, необхідні для ведення господарської діяльності;

3) отримувати продукцію і доходи від її реалізації.

Тимчасові лісокористувачі на умовах довгострокового користування зобов'язані:

1) приступати до використання лісів у строки, встановлені договором;

2) виконувати встановлені обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом та договором;

3) дотримуватися встановленого законодавством режиму використання земель;

4) вести роботи способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для охорони, захисту і відтворення типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, сприяти формуванню екологічної мережі;

5) своєчасно вносити плату за використання лісових ресурсів;

6) не порушувати прав інших лісокористувачів.

Законом та договором можуть бути передбачені й інші права та обов'язки тимчасових лісокористувачів на умовах довгострокового користування.

Стаття 21. Права та обов'язки тимчасових лісокористувачів на умовах короткострокового користування

Тимчасові лісокористувачі на умовах короткострокового користування мають право:

1) здійснювати використання лісових ресурсів з додержанням вимог спеціального дозволу;

2) за погодженням із власниками лісів, постійними лісокористувачами у встановленому порядку споруджувати тимчасові будівлі та споруди, необхідні для зберігання і первинної обробки заготовленої продукції;

3) власності на заготовлену ними в результаті використання лісових ресурсів продукцію та доходи від її реалізації;

4) на відшкодування збитків у випадках, передбачених законодавством.

Тимчасові лісокористувачі на умовах короткострокового користування зобов'язані:

1) здійснювати використання лісових ресурсів за встановленими правилами і нормами;

2) вести роботи способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для охорони, захисту та відтворення лісів, охорони типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу;

3) своєчасно вносити плату за використання лісових ресурсів;

4) не порушувати прав інших лісокористувачів.

Законом можуть бути передбачені й інші права та обов'язки тимчасових лісокористувачів на умовах короткострокового користування.

Стаття 22. Припинення права користування лісами

Підставами припинення права постійного користування лісами є:

1) припинення права користування земельною лісовою ділянкою у випадках і порядку, встановлених законом;

2) використання лісових ресурсів способами, які завдають шкоду навколишньому природному середовищу, не забезпечують збереження оздоровчих, захисних та інших корисних властивостей лісів, негативно впливають на їх стан і відтворення;

3) використання лісової ділянки не за цільовим призначенням.

Право тимчасового користування лісами припиняється у випадках, передбачених статтею 78 цього Кодексу для припинення права використання лісових ресурсів.

Стаття 23. Лісові сервітути

Лісовий сервітут — право на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною лісовою ділянкою.

Громадяни мають право вільно перебувати в лісах державної та комунальної власності, якщо інше не передбачено законом.

Права власників лісів або лісокористувачів можуть бути обмежені на користь інших заінтересованих осіб на підставі закону, договорів, заповіту або за рішенням суду.

Установлення лісового сервітуту не веде до позбавлення власника земельної лісової ділянки, щодо якої встановлений лісовий сервітут, права володіння, користування та розпоряджання нею, а користувача — володіння, користування.

Лісовий сервітут здійснюється способом, найменш обтяжливим для власника лісів або користувача земельної лісової ділянки, щодо якої він установлений.

Положення Цивільного та Земельного кодексів України застосовуються до лісових сервітутів у частині, що не суперечить вимогам цього Кодексу.

Стаття 24. Захист прав власників лісів, лісокористувачів та громадян

Права власників лісів, лісокористувачів та громадян охороняються законом і можуть бути обмежені або припинені лише у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

Збитки, завдані внаслідок порушення прав власників лісів, лісокористувачів та громадян, підлягають відшкодуванню в повному обсязі відповідно до закону.

Розділ III ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЛІСОВИХ ВІДНОСИН

Глава 3 ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЛІСОВИХ ВІДНОСИН

Стаття 25. Основні завдання державного регулювання та управління у сфері лісових відносин

Основним завданням державного регулювання та управління у сфері лісових відносин є забезпечення ефективної охорони, належного захисту, раціонального використання та відтворення лісів.

Державне регулювання та управління у сфері лісових відносин здійснюється шляхом:

1) формування та визначення основних напрямів державної політики у сфері лісових відносин;

2) визначення законом повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

3) установлення відповідно до закону порядку і правил у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

4) здійснення державного контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів.

Стаття 26. Повноваження Верховної Ради України у сфері лісових відносин

Верховна Рада України у сфері лісових відносин:

1) визначає засади державної політики у сфері лісових відносин;

2) приймає закони щодо регулювання відносин у цій сфері;

3) затверджує загальнодержавні програми з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

4) вирішує інші питання у сфері лісових відносин відповідно до Конституції України.

Стаття 27. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері лісових відносин

Кабінет Міністрів України у сфері лісових відносин:

1) забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісових відносин;

2) спрямовує та координує діяльність органів виконавчої влади щодо організації охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

3) забезпечує розроблення та виконання загальнодержавних програм з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

4) затверджує державні програми з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

5) передає у власність, надає в постійне користування для нелісогосподарських потреб земельні лісові ділянки площею більш як 1 гектар, що перебувають у державній власності;

6) установлює порядок і нормативи плати за використання лісових ресурсів;

7) приймає рішення про обмеження або тимчасове припинення діяльності підприємств, установ та організацій у разі порушення ними природоохоронного та лісового законодавства;

8) вирішує інші питання у сфері лісових відносин відповідно до Конституції України та закону.

Стаття 28. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства у сфері лісових відносин

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань лісового господарства:

1) здійснює державне управління, координацію виконання заходів у галузі ведення лісового господарства;

2) вносить пропозиції щодо формування і реалізації державної політики у сфері лісових відносин;

3) розробляє та організовує виконання загальнодержавних, державних і регіональних (місцевих) програм з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

4) розробляє та затверджує в установленому порядку нормативно-правові акти з ведення лісового господарства;

5) здійснює державний контроль за додержанням норм, правил та інших нормативно-правових актів з ведення лісового господарства;

6) організовує ведення лісовпорядкування, обліку лісів, державного лісового кадастру та моніторингу лісів;

7) організовує ведення лісового господарства і раціональне використання лісових ресурсів;

8) забезпечує функціонування державної лісової охорони, координує діяльність лісової охорони інших постійних лісокористувачів і власників лісів;

9) координує здійснення заходів з охорони лісів від пожеж та захисту від шкідників і хвороб;

10) координує роботу з ведення лісового господарства підпорядкованими йому науково-дослідними установами;

11) видає ліцензії відповідно до закону;

12) вносить пропозиції щодо обмеження або тимчасового припинення діяльності підприємств, установ та організацій незалежно від їх підпорядкування та форм власності в разі порушення ними природоохоронного та лісового законодавства;

13) бере участь у підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації кадрів для лісового господарства;

14) здійснює міжнародне співробітництво з питань ведення лісового господарства;

15) вирішує інші питання у сфері регулювання лісових відносин відповідно до закону.

Центральний орган виконавчої влади з питань лісового господарства здійснює покладені на нього повноваження самостійно і через його територіальні органи та орган виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим.

Стаття 29. Повноваження центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища у сфері лісових відносин

Центральний орган виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища у сфері лісових відносин:

1) вносить пропозиції щодо формування та реалізації державної політики у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів як складової частини державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

2) здійснює державне управління, регулювання у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів як складової частини заходів з охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів;

3) здійснює державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

4) координує здійснення органами виконавчої влади заходів з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

5) бере участь у розробленні загальнодержавних, державних і регіональних (місцевих) програм з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

6) погоджує матеріали лісовпорядкування;

7) затверджує в установленому порядку нормативи використання лісових ресурсів;

8) погоджує нормативно-правові акти з ведення лісового господарства;

9) організовує проведення екологічної експертизи щодо впливу промислових та інших об'єктів, хімічних речовин на ліси, затверджує переліки пестицидів, дозволених для застосування в лісах, установлює регламенти їх застосування;

10) обмежує чи зупиняє (тимчасово) в установленому порядку діяльність підприємств, установ та організацій незалежно від їх підпорядкування та форм власності, якщо вона здійснюється з порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища, вимог дозволів на використання природних ресурсів;

11) розглядає справи про адміністративні правопорушення;

12) застосовує у випадках, передбачених законом, економічні санкції до підприємств, установ та організацій, їх посадових і службових осіб, громадян за порушення вимог законодавства, подає позови до суду про відшкодування збитків і втрат, завданих унаслідок такого порушення;

13) забезпечує погодження проектів відведення земельних лісових ділянок;

14) вирішує інші питання відповідно до закону.

Стаття 30. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських, районних рад у сфері лісових відносин

Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські, районні ради у сфері лісових відносин у межах своїх повноважень на відповідній території:

1) забезпечують реалізацію державної політики у сфері лісових відносин;

2) забезпечують виконання загальнодержавних і державних програм з охорони, захисту, використання та відтворення лісів і затверджують регіональні (місцеві) програми з цих питань;

3) передають у власність, надають у постійне користування земельні лісові ділянки на землях спільної власності відповідних територіальних громад, власності територіальних громад міст Києва і Севастополя та припиняють права користування ними;

4) приймають рішення про виділення в установленому порядку для довгострокового тимчасового користування лісами лісових ділянок на землях спільної власності відповідних територіальних громад, власності територіальних громад міст Києва і Севастополя та припиняють права користування ними;

5) погоджують ліміт використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів та здійсненні побічних лісових користувань;

6) погоджують максимальні норми безоплатного збору дикорослих трав'яних рослин, квітів, ягід, горіхів, грибів тощо;

7) встановлюють порядок використання коштів, що виділяються з відповідного місцевого бюджету на ведення лісового господарства;

8) вирішують інші питання у сфері лісових відносин відповідно до закону.

Стаття 31. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері лісових відносин

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації у сфері лісових відносин у межах своїх повноважень на їх території:

1) забезпечують реалізацію державної політики у сфері лісових відносин;

2) беруть участь у розробленні та забезпеченні виконання регіональних (місцевих) програм з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

3) здійснюють контроль за додержанням законодавства у сфері лісових відносин;

4) передають у власність, надають у постійне користування для ведення лісового господарства земельні лісові ділянки, що перебувають у державній власності, на відповідній території;

5) передають у власність, надають у постійне користування для нелісогосподарських потреб земельні лісові ділянки площею до 1 гектара, що перебувають у державній власності, на відповідній території, а також у межах міст республіканського (Автономної Республіки Крим) та обласного значення та припиняють права користування ними;

6) приймають рішення про виділення в установленому порядку для довгострокового тимчасового користування лісами лісових ділянок, що перебувають у державній власності, на відповідній території, а також у межах міст обласного та республіканського (Автономної Республіки Крим) значення;

7) обмежують або тимчасово припиняють діяльність підприємств, установ та організацій у разі порушення ними лісового законодавства в порядку, передбаченому законодавством;

8) забезпечують здійснення заходів щодо охорони і захисту лісів, ліквідації наслідків стихійних явищ, лісових пожеж, залучають у встановленому порядку до цих робіт населення, транспортні та інші технічні засоби та обладнання, забороняють відвідування лісів населенням і в'їзд до них транспортних засобів у період високої пожежної небезпеки в порядку, передбаченому законодавством;

9) встановлюють ліміт використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів та здійсненні побічних лісових користувань;

10) встановлюють максимальні норми безоплатного збору дикорослих трав'яних рослин, квітів, ягід, горіхів, грибів тощо;

11) вирішують інші питання у сфері лісових відносин відповідно до закону.

Стаття 32. Повноваження районних державних адміністрацій у сфері лісових відносин

Районні державні адміністрації у сфері лісових відносин на їх території:

1) забезпечують реалізацію державної політики у сфері лісових відносин;

2) беруть участь у розробленні та забезпеченні виконання регіональних (місцевих) програм з охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

3) передають у власність, надають у постійне користування для нелісогосподарських потреб земельні лісові ділянки площею до 1 гектара, що перебувають у державній власності, у межах сіл, селищ, міст районного значення та припиняють права користування ними;

4) приймають рішення про виділення в установленому порядку для довгострокового тимчасового користування лісами лісових ділянок, що перебувають у державній власності, у межах сіл, селищ, міст районного значення;

5) беруть участь у здійсненні заходів щодо охорони і захисту лісів, ліквідації наслідків стихійних явищ, лісових пожеж, залучають у встановленому порядку до цих робіт населення, транспортні й інші технічні засоби та обладнання;

6) вносять у встановленому порядку пропозиції про обмеження або тимчасове припинення діяльності підприємств, установ та організацій у разі порушення ними лісового законодавства;

7) вирішують інші питання у сфері лісових відносин відповідно до закону.

Стаття 33. Повноваження сільських, селищних, міських рад у сфері лісових відносин

Сільські, селищні, міські ради у сфері лісових відносин на відповідній території:

1) передають у власність, надають у постійне користування земельні лісові ділянки, що перебувають у комунальній власності, в межах сіл, селищ, міст і припиняють права користування ними;

2) приймають рішення про виділення в установленому порядку для довгострокового тимчасового користування лісами лісових ділянок, що перебувають у комунальній власності, в межах сіл, селищ, міст і припиняють права користування ними;

3) беруть участь у здійсненні заходів щодо охорони і захисту лісів, ліквідації наслідків стихійних явищ, лісових пожеж, залучають у встановленому порядку до цих робіт населення, транспортні й інші технічні засоби та обладнання;

4) організовують благоустрій лісових ділянок і культурно-побутове обслуговування відпочиваючих у лісах, що використовуються для цих цілей;

5) встановлюють порядок використання коштів, що виділяються з місцевого бюджету на ведення лісового господарства;

6) вирішують інші питання у сфері лісових відносин відповідно до закону.

Розділ IV ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Глава 4 ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ І ЗМІСТ ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 34. Завдання організації лісового господарства

Організація лісового господарства має своїм завданням забезпечувати ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку з урахуванням природних та економічних умов, цільового призначення, лісорослинних умов, породного складу лісів, а також функцій, які вони виконують.

Стаття 35. Зміст організації лісового господарства

Організація лісового господарства передбачає:

1) розроблення та затвердження в установленому законом порядку нормативно-правових актів з ведення лісового господарства;

2) поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій, виділення особливо захисних лісових ділянок;

3) установлення віку стиглості деревостанів, норм використання лісових ресурсів;

4) проведення лісовпорядкування;

5) ведення державного лісового кадастру, обліку лісів;

6) ведення моніторингу лісів;

7) проведення лісової сертифікації;

8) здійснення інших організаційно-технічних заходів згідно з основними вимогами щодо ведення лісового господарства, визначеними законодавством.

Глава 5 НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ З ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 36. Зміст нормативно-правових актів з ведення лісового господарства

Нормативно-правові акти з ведення лісового господарства встановлюють порядок і вимоги до системи заходів з охорони, захисту, використання та відтворення лісів, комплекс якісних та кількісних показників, параметрів, що забезпечують регулювання діяльності у цій галузі.

Стаття 37. Питання, що регулюються нормативно-правовими актами з ведення лісового господарства

Нормативно-правовими актами з ведення лісового господарства регулюються:

1) поділ лісів на категорії залежно від значення та основних виконуваних ними функцій;

2) проведення рубок головного користування;

3) організація лісовпорядкування;

4) ведення державного лісового кадастру, обліку і моніторингу лісів;

5) організація та проведення лісової сертифікації;

6) заготівля другорядних лісових матеріалів і здійснення побічних лісових користувань;

7) використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, потреб мисливського господарства та проведення науково-дослідних робіт;

8) відновлення лісів і лісорозведення;

9) здійснення заходів щодо підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісів;

10) здійснення охорони лісів від пожеж;

11) здійснення захисту лісів від шкідників і хвороб.

Законом, іншими нормативно-правовими актами можуть регулюватися інші питання з ведення лісового господарства.

Стаття 38. Розроблення та затвердження нормативно-правових актів з ведення лісового господарства

Нормативно-правові акти з ведення лісового господарства розробляються в установленому порядку центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства.

Основні вимоги до ведення лісового господарства та заходів з охорони, захисту, використання та відтворення лісів відповідно до цього Кодексу та закону затверджуються нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України.

Нормативно-правові акти, що визначають умови ведення лісового господарства, якісні та кількісні показники оцінки діяльності в цій галузі, затверджуються в установленому порядку центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства за погодженням із центральним органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища та іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

Вимоги нормативно-правових актів з ведення лісового господарства є обов'язковими до виконання всіма власниками лісів, постійними і тимчасовими лісокористувачами.

Глава 6 ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПОДІЛ ЛІСІВ

Стаття 39. Поділ лісів за екологічним і соціально-економічним значенням

Ліси України за екологічним і соціально-економічним значенням та залежно від основних виконуваних ними функцій поділяються на такі категорії:

1) захисні ліси (виконують переважно водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції);

2) рекреаційно-оздоровчі ліси (виконують переважно рекреаційні, санітарні, гігієнічні та оздоровчі функції);

3) ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення (виконують особливі природоохоронні, естетичні, наукові функції тощо);

4) експлуатаційні ліси.

Поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій проводиться в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 40. Встановлення меж лісових ділянок, віднесених до відповідних категорій лісів

Під час поділу лісів на відповідні категорії встановлюються межі лісових ділянок кожної категорії.

Межі лісових ділянок, визначених для віднесення до однієї з категорій, проводяться по природних межах, квартальних просіках, лініях зв'язку і електромереж та інших чітко визначених на місцевості розмежувальних лініях.

Стаття 41. Виділення особливо захисних лісових ділянок

У лісах можуть бути виділені особливо захисні лісові ділянки з режимом обмеженого лісокористування.

Особливо захисні лісові ділянки виділяються органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства за поданням лісовпорядних організацій і погодженням з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Нормативи, за якими виділяються особливо захисні лісові ділянки, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

В особливо захисних лісових ділянках органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища за погодженням з органами виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства за необхідності може бути повністю або частково заборонено застосування окремих видів і способів рубок.

Глава 7 ВСТАНОВЛЕННЯ ВІКУ СТИГЛОСТІ ДЕРЕВОСТАНІВ, НОРМИ ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

Стаття 42. Встановлення віку стиглості деревостанів

Вік стиглості деревостанів визначається, виходячи з основного цільового призначення лісів, функцій, які вони виконують, продуктивності, біологічних особливостей деревних порід, лісорослинних умов, природних зон, а також способів відновлення лісу.

Вік стиглості деревостанів обґрунтовується під час проведення лісовпорядкування за результатами спеціальних наукових досліджень.

Вік стиглості деревостанів затверджується центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства за погодженням із центральним органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 43. Розрахункова лісосіка і порядок її затвердження

Розрахункова лісосіка — щорічна науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка затверджується для кожного власника, постійного користувача лісів окремо за групами порід, виходячи з принципів безперервності та невиснажливості використання лісових ресурсів.

Розрахункова лісосіка загалом для України, Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя визначається як сума затверджених у встановленому порядку розрахункових лісосік, передбачених частиною першою цієї статті.

Пропозиції та відповідні обґрунтування щодо розрахункової лісосіки готуються лісовпорядними організаціями.

Розрахункова лісосіка затверджується центральним органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища за поданням центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства в установленому порядку.

Стаття 44. Внесення змін до розрахункової лісосіки

У разі зміни меж лісових ділянок, віку стиглості деревостанів, поділу лісів залежно від основних виконуваних ними функцій та інших змін, що впливають на норму заготівлі деревини під рубок головного користування, до розрахункової лісосіки вносяться зміни. Обчислення, затвердження та внесення змін до розрахункової лісосіки провадяться в порядку, визначеному статтею 43 цього Кодексу.

Глава 8
ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ

Стаття 45. Поняття лісовпорядкування

Лісовпорядкування включає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення ефективної організації та науково обґрунтованого ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання, підвищення екологічного та ресурсного потенціалу лісів, культури ведення лісового господарства, отримання достовірної і всебічної інформації про лісовий фонд України.

Стаття 46. Зміст лісовпорядкування

Лісовпорядкування передбачає:

1) відновлення у встановленому порядку меж території лісового фонду України і визначення внутрігосподарської організації;

2) виконання відповідних топографо-геодезичних робіт і спеціального картографування лісів;

3) інвентаризацію лісового фонду України з визначенням породного та вікового складу деревостанів, їх стану, якісних і кількісних характеристик лісових ресурсів;

4) виявлення деревостанів, що потребують рубок, з метою поліпшення якісного складу лісів;

5) обґрунтування поділу лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій;

6) обчислення розрахункової лісосіки, обсягів використання інших видів лісових ресурсів;

7) визначення обсягів робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення, охорони лісів від пожеж, захисту від шкідників і хвороб, інших лісогосподарських заходів, а також порядку і способів їх проведення;

8) ландшафтні, ґрунтові, лісотипологічні, лісобіологічні та інші обстеження і дослідження лісових природних комплексів;

9) виявлення типових та унікальних природних комплексів, місць зростання та оселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу і підлягають заповіданню, включенню до екологічної мережі;

10) упорядкування мисливських угідь;

11) забезпечення державного обліку лісів і державного лісового кадастру;

12) проведення науково-дослідних робіт з метою забезпечення науково обґрунтованого використання лісових ресурсів, охорони, захисту та відтворення лісів;

13) складання проектів організації і розвитку лісового господарства та здійснення авторського нагляду за їх виконанням;

14) участь у розробленні програм охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

15) ведення моніторингу лісів;

16) інші лісовпорядні дії.

Стаття 47. Ведення лісовпорядкування

Лісовпорядкування є обов'язковим на всій території України та ведеться державними лісовпорядними організаціями за єдиною системою в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства.

У лісах, що перебувають у державній власності, лісовпорядкування ведеться за рахунок коштів державного бюджету, у лісах комунальної власності — місцевого бюджету, у лісах приватної власності — за кошти їх власників. Ведення лісовпорядкування може здійснюватися за рахунок інших джерел, не заборонених законом.

Стаття 48. Матеріали лісовпорядкування

У матеріалах лісовпорядкування дається якісна і кількісна характеристика кожної лісової ділянки, комплексна оцінка ведення лісового господарства, що є основою для розроблення на засадах сталого розвитку проекту організації та розвитку лісового господарства відповідного об'єкта лісовпорядкування.

Проект організації та розвитку лісового господарства передбачає екологічно обґрунтоване ведення лісового господарства і розробляється відповідно до нормативно-правових актів, що регулюють організацію лісовпорядкування.

У проекті організації та розвитку лісового господарства визначаються і обґрунтовуються основні напрями організації і розвитку лісового господарства об'єкта лісовпорядкування з урахуванням стану та перспектив економічного і соціального розвитку регіону.

Матеріали лісовпорядкування затверджуються в установленому порядку органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства за погодженням відповідно з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Затверджені матеріали лісовпорядкування є обов'язковими для ведення лісового господарства, планування і прогнозування використання лісових ресурсів.

Глава 9
ДЕРЖАВНИЙ ЛІСОВИЙ КАДАСТР ТА ОБЛІК ЛІСІВ

Стаття 49. Завдання державного лісового кадастру

Державний лісовий кадастр на території України ведеться з метою ефективної організації охорони і захисту лісів, раціонального використання лісового фонду України, відтворення лісів, здійснення систематичного контролю за якісними і кількісними змінами лісів.

Державний лісовий кадастр ведеться на основі державного земельного кадастру.

Стаття 50. Призначення державного лісового кадастру

Державний лісовий кадастр призначений для забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, заінтересованих підприємств, установ, організацій і громадян достовірною та об'єктивною інформацією щодо природного, господарського стану та правового режиму використання лісового фонду України.

Стаття 51. Складові частини державного лісового кадастру

Державний лісовий кадастр включає:

1) облік якісного і кількісного стану лісового фонду України;

2) поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій;

3) грошову оцінку лісів (у необхідних випадках);

4) інші показники.

Стаття 52. Документація державного лісового кадастру

Документація державного лісового кадастру ведеться органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства на основі державного земельного кадастру, матеріалів лісовпорядкування, інвентаризації, обстежень та обліку лісів окремо по власниках лісів і постійних лісокористувачах на підставі:

1) матеріалів лісовпорядкування;

2) рішень про передачу у власність, надання в постійне користування земельних лісових ділянок, їх вилучення (викуп), зміну поділу лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій;

3) актів огляду місць заготівлі деревини, інших продуктів лісу та використання корисних властивостей лісів;

4) актів технічного приймання лісових культур;

5) актів переведення не вкритих лісовою рослинністю земель у вкриті лісовою рослинністю землі;

6) актів обстеження в разі зміни категорій земель у результаті господарської діяльності, стихійних явищ та інших факторів.

Документація державного лісового кадастру може уточнюватися під час проведення чергового лісовпорядкування та державного обліку лісів України.

Стаття 53. Порядок ведення державного лісового кадастру

Державний лісовий кадастр ведеться центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства за єдиною для України системою за рахунок коштів державного бюджету.

Порядок ведення державного лісового кадастру встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 54. Облік лісів

Облік лісів включає збір та узагальнення відомостей, які характеризують кожну лісову ділянку за площею, кількісними та якісними показниками.

Основою ведення обліку лісів є матеріали лісовпорядкування.

Ведення обліку лісів забезпечується постійним підтриманням в актуалізованому стані характеристик кожної лісової ділянки, їх змін, спричинених господарською діяльністю, стихійним лихом або іншими причинами.

Громадяни та юридичні особи мають право на отримання у встановленому законодавством порядку інформації про облік лісів.

Порядок ведення обліку лісів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Глава 10
МОНІТОРИНГ ЛІСІВ І ЛІСОВА СЕРТИФІКАЦІЯ

Стаття 55. Моніторинг лісів

Моніторинг лісів — система регулярного спостереження, оцінки і прогнозу динаміки кількісного і якісного стану лісів.

Моніторинг лісів проводиться шляхом збирання, передавання, збереження та аналізу інформації про стан лісів, прогнозування змін у лісах і розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для інформаційно-аналітичного забезпечення управління лісами, прийняття рішень щодо запобігання негативним змінам стану лісів, дотримання вимог екологічної безпеки та принципів ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку.

Моніторинг лісів є складовою частиною державної системи моніторингу навколишнього природного середовища.

Стаття 56. Лісова сертифікація

Лісова сертифікація — оцінка відповідності системи ведення лісового господарства встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку. Метою лісової сертифікації є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства.

Організація та проведення лісової сертифікації здійснюються відповідно до порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства за погодженням з центральними органами виконавчої влади з питань економічної політики та охорони навколишнього природного середовища.

Глава 11
ЗМІНА ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ЛІСОВИХ ДІЛЯНОК, ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЬ БУДІВНИЦТВА ОБ'ЄКТІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА СТАН І ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ

Стаття 57. Зміна цільового призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання в цілях, не пов'язаних з веденням лісового господарства

Зміна цільового призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання в цілях, не пов'язаних з веденням лісового господарства, провадиться органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування, які приймають рішення про передачу цих земельних ділянок у власність або надання у постійне користування відповідно до Земельного кодексу України.

Зміна цільового призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання для житлової, громадської і промислової забудови провадиться переважно за рахунок площ, зайнятих чагарниками та іншими малоцінними насадженнями.

Зміна цільового призначення земельних лісових ділянок здійснюється за погодженням з органами виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центральних органів виконавчої влади з питань лісового господарства та охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 58. Вирішення питань про збереження або вирубування дерев і чагарників у разі зміни цільового призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання в цілях, не пов'язаних з веденням лісового господарства

У разі зміни цільового призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання в цілях, не пов'язаних з веденням лісового господарства, органи, що приймають таке рішення, одночасно вирішують питання про збереження або вирубування дерев і чагарників та про порядок використання одержаної при цьому деревини.

Підприємства, установи, організації і громадяни, яким передаються у власність або надаються в користування земельні лісові ділянки без права вирубування дерев і чагарників, зобов'язані забезпечити їх збереження і догляд за ними.

У разі виникнення додаткової потреби у вирубуванні дерев і чагарників на земельних лісових ділянках, що передані у власність або надані в користування без права вирубування, питання про вирубування дерев і чагарників та порядок використання заготовленої при цьому деревини вирішується органом, який прийняв рішення про передачу у власність або надання в користування земельної ділянки.

Рішення про вирубування дерев і чагарників приймається за погодженням з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 59. Особливості використання земельних лісових ділянок для цілей, пов'язаних із веденням лісового господарства

Переведення земельних лісових ділянок до нелісових земель у цілях, пов'язаних з веденням лісового господарства, здійснюється без їх вилучення у постійного лісокористувача з дозволу органу виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства за погодженням з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 60. Розміщення, проектування, будівництво і введення в дію підприємств, споруд та інших об'єктів, що шкідливо впливають на стан і відтворення лісів

Під час розміщення, проектування, будівництва і введення в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, а також удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів та устаткування, що можуть шкідливо впливати на стан і відтворення лісів, передбачаються і здійснюються заходи щодо усунення негативної дії шкідливих факторів, зокрема викидів і скидів забруднюючих речовин, відходів виробництва, підтоплення, осушення та інших видів негативного впливу на ліси.

Забороняється введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств, цехів, агрегатів, транспортних шляхів, споруд та об'єктів, не забезпечених пристроями, що запобігають шкідливому впливу на стан і відтворення лісів.

Стаття 61. Визначення місць розміщення і погодження проектів будівництва підприємств, споруд та інших об'єктів, що шкідливо впливають на стан і відтворення лісів

Визначення місць розміщення підприємств, споруд та інших об'єктів, що шкідливо впливають на стан і відтворення лісів, проводиться за погодженням відповідно з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центральних органів виконавчої влади з питань лісового господарства, охорони навколишнього природного середовища та іншими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства.

Проекти будівництва зазначених підприємств, споруд та інших об'єктів підлягають екологічній експертизі у випадках і в порядку, що встановлюються законом.

Стаття 62. Використання земельних лісових ділянок для видобування корисних копалин, прокладання кабельних ліній, трубопроводів та інших комунікацій, здійснення бурових, підривних та інших робіт, не пов'язаних з веденням лісового господарства

Використання земельних лісових ділянок для видобування корисних копалин (крім видобування корисних копалин місцевого значення для власних потреб), прокладання кабельних ліній, трубопроводів та інших комунікацій, здійснення бурових, підривних та інших робіт, не пов'язаних з веденням лісового господарства, проводиться після надання цих ділянок для зазначених цілей у порядку, встановленому земельним законодавством, з урахуванням висновків органів виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальних органів центральних органів виконавчої влади з питань лісового господарства та охорони навколишнього природного середовища.

Використання земельних лісових ділянок для видобування корисних копалин місцевого значення для власних потреб проводиться відповідно до Кодексу України «Про надра».

Зазначені роботи повинні вестися способами і методами, що не призводять до погіршення протипожежного і санітарного стану лісів та умов їх відтворення.

Розділ V
ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Глава 12
ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ВИМОГИ ЩОДО ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 63. Зміст ведення лісового господарства

Ведення лісового господарства полягає у здійсненні комплексу заходів з охорони, захисту, раціонального використання та розширеного відтворення лісів.

Стаття 64. Основні вимоги щодо ведення лісового господарства

Підприємства, установи, організації і громадяни здійснюють ведення лісового господарства з урахуванням господарського призначення лісів, природних умов і зобов'язані:

1) забезпечувати посилення водоохоронних, захисних, кліматорегулюючих, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів з метою поліпшення навколишнього природного середовища та охорони здоров'я людей;

2) забезпечувати безперервне, невиснажливе і раціональне використання лісових ресурсів для задоволення потреб виробництва і населення в деревині та іншій лісовій продукції;

3) здійснювати відтворення лісів;

4) забезпечувати підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісів і збереження біотичного та іншого природного різноманіття в лісах;

5) здійснювати охорону лісів від пожеж, захист від шкідників і хвороб, незаконних рубок та інших пошкоджень;

6) раціонально використовувати лісові ділянки.

Глава 13
ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

Стаття 65. Види використання лісових ресурсів

Використання лісових ресурсів може здійснюватися в порядку загального і спеціального використання.

Стаття 66. Загальне використання лісових ресурсів

Громадяни мають право в лісах державної та комунальної власності, а також за згодою власника в лісах приватної власності вільно перебувати, безоплатно без видачі спеціального дозволу збирати для власного споживання дикорослі трав'яні рослини, квіти, ягоди, горіхи, гриби тощо, крім випадків, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами України.

Максимальні норми безоплатного збору дикорослих трав'яних рослин, квітів, ягід, горіхів, грибів тощо встановлюються органами виконавчої влади відповідно до цього Кодексу за поданням органу виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства, погодженим з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Громадяни під час здійснення загального використання лісових ресурсів зобов'язані виконувати вимоги пожежної безпеки в лісах, користуватися лісовими ресурсами, зазначеними у частині першій цієї статті, способами і в обсягах, що не завдають шкоди відтворенню цих ресурсів, не погіршують санітарного стану лісів.

Стаття 67. Спеціальне використання лісових ресурсів

У порядку спеціального використання можуть здійснюватися такі види використання лісових ресурсів:

1) заготівля деревини в порядку рубок головного користування;

2) заготівля другорядних лісових матеріалів;

3) побічні лісові користування;

4) використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, потреб мисливського господарства, проведення науково-дослідних робіт.

Законодавством України можуть передбачатися й інші види спеціального використання лісових ресурсів.

Спеціальне використання лісових ресурсів здійснюється в межах лісових ділянок, виділених для цієї мети.

Порядок та умови здійснення спеціального використання лісових ресурсів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 68. Виділення лісових ділянок для спеціального використання лісових ресурсів

Спеціальне використання лісових ресурсів здійснюється на лісових ділянках, які виділяються для цієї мети, без надання земельних ділянок.

Лісова ділянка може бути виділена одному або кільком тимчасовим лісокористувачам для різних видів використання лісових ресурсів.

Землі, що були порушені під час використання лісових ресурсів, приводяться відповідно до вимог законодавства винними в цьому особами за їх рахунок до стану, придатного для використання за призначенням.

Стаття 69. Спеціальний дозвіл на використання лісових ресурсів

Спеціальне використання лісових ресурсів на виділеній лісовій ділянці проводиться за спеціальним дозволом (лісорубний квиток, ордер, лісовий квиток).

Спеціальний дозвіл на заготівлю деревини в порядку рубок головного користування видається органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства.

Спеціальний дозвіл на інші види спеціального використання лісових ресурсів видається влас-

никами лісів або постійними лісокористувачами.

На виділених лісових ділянках можуть використовуватися лише ті лісові ресурси і лише для цілей, що передбачені виданим спеціальним дозволом.

Спеціальний дозвіл видається власниками лісів або постійними лісокористувачами у встановленому порядку також на проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства.

Форми спеціальних дозволів і порядок їх видачі затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 70. Заготівля деревини

Заготівля деревини здійснюється при використанні лісових ресурсів у порядку рубок головного користування, що проводяться в стиглих і перестійних деревостанах.

Для заготівлі деревини під час рубок головного користування в першу чергу призначаються пошкоджені, ті, що усихають, інші деревостани, що потребують термінової рубки за своїм станом, і деревостани, які вийшли з підсочування.

Залежно від категорій лісів, природних лісорослинних умов, біологічних особливостей деревних порід та інших особливостей застосовуються такі системи рубок головного користування: суцільні, поступові або вибіркові, комбіновані рубки.

Деревина заготовляється також під час здійснення лісогосподарських заходів, не пов'язаних з використанням лісових ресурсів (поліпшення якісного складу лісів), та під час проведення інших заходів (розчищення лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, у зв'язку з будівництвом гідровузлів, трубопроводів, шляхів тощо).

Під час проведення заготівлі деревини не дозволяються вирубування та пошкодження:

цінних і рідкісних дерев та чагарників, занесених до Червоної книги України;

насінників і плюсових дерев.

У виняткових випадках вирубування насінників і плюсових дерев може бути здійснене з дозволу органу виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства, а в межах територій і об'єктів природно-заповідного фонду — в установленому порядку з дозволу органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Вирубування дерев та чагарників, занесених до Червоної книги України, здійснюється в установленому порядку лише з дозволу центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Заготівля деревини в порядку проведення рубок головного користування, а також інших рубок, пов'язаних із веденням лісового господарства, проводиться власниками лісів і постійними лісокористувачами, яким у встановленому порядку надано це право.

У разі здійснення будівельних та інших робіт на лісових ділянках заготівля деревини проводиться тими громадянами та юридичними особами, яким надано земельні ділянки для таких цілей, якщо в рішенні про надання земельної ділянки не передбачено інше.

Стаття 71. Ліміт заготівлі деревини в порядку рубок головного користування

Лімітом заготівлі деревини в порядку рубок головного користування є затверджена в установленому порядку розрахункова лісосіка. Заготівля деревини в порядку рубок головного користування в розмірах, що перевищують розрахункову лісосіку, забороняється.

Стаття 72. Заготівля другорядних лісових матеріалів

У лісах без заподіяння їм шкоди може здійснюватися заготівля другорядних лісових матеріалів: живиці, пнів, лубу та кори, деревної зелені, деревних соків.

Нормативно-правовими актами з ведення лісового господарства може бути передбачено заготівлю інших другорядних лісових матеріалів.

Ліміт використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів встановлюється відповідними органами виконавчої влади за поданням органу виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства, погодженим з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 73. Побічні лісові користування

До побічних лісових користувань належать: заготівля сіна, випасання худоби, розміщення пасік, заготівля дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, лікарських рослин, збирання лісової підстилки, заготівля очерету.

Нормативно-правовими актами з ведення лісового господарства можуть бути передбачені й інші види побічних лісових користувань.

Побічні лісові користування повинні здійснюватися без заподіяння шкоди лісу.

Ліміт використання лісових ресурсів при здійсненні побічних лісових користувань встановлюється органами виконавчої влади відповідно до цього Кодексу за поданням органу виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства, погодженим з органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 74. Використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей та проведення науково-дослідних робіт

Використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей і проведення науково-дослідних робіт здійснюється з урахуванням вимог щодо збереження лісового середовища і природних ландшафтів з додержанням правил архітектурного планування приміських зон і санітарних вимог.

У лісах, що використовуються для відпочинку, лісокористувачі повинні здійснювати роботи щодо їх благоустрою.

Стаття 75. Використання корисних властивостей лісів для потреб мисливського господарства

Використання корисних властивостей лісів для потреб мисливського господарства здійснюється відповідно до цього Кодексу та законів України «Про тваринний світ», «Про мисливське господарство та полювання».

Стаття 76. Створення сприятливих умов для життя диких тварин

Використання лісових ресурсів і проведення лісогосподарських заходів повинні здійснюватися з урахуванням збереження сприятливих умов для життя диких тварин.

Тимчасові лісокористувачі на лісових ділянках, виділених їм для потреб мисливського господарства, можуть за погодженням з власниками лісів або постійними лісокористувачами створювати кормові і захисні ділянки, здійснювати інші заходи, пов'язані з веденням мисливського господарства.

Стаття 77. Збір за використання лісових ресурсів

Спеціальне використання лісових ресурсів, крім розміщення пасік, є платним.

Розподіл зборів за використання лісових ресурсів на землях державної та комунальної власності визначається законом.

Порядок справляння збору за спеціальне використання лісових ресурсів установлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 78. Припинення права використання лісових ресурсів

Право використання лісових ресурсів припиняється в разі:

1) добровільної відмови від використання лісових ресурсів;

2) закінчення строку, на який було надано право використання лісових ресурсів;

3) припинення діяльності лісокористувачів, яким було надано право використання лісових ресурсів;

4) порушення правил і норм, умов спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів;

5) використання лісових ресурсів способами, які негативно впливають на стан і відтворення лісів, призводять до погіршення навколишнього природного середовища;

6) порушення встановлених строків справляння збору за використання лісових ресурсів;

7) використання лісової ділянки не за цільовим призначенням;

8) невідшкодування в установленому порядку збитків, заподіяних лісовому господарству внаслідок порушень лісового законодавства, та невиконання вимог щодо усунення виявлених недоліків.

Припинення права використання лісових ресурсів здійснюється в установленому порядку шляхом анулювання лісорубного квитка (ордера) або лісового квитка тими органами, які їх видали.

У випадках, передбачених пунктами 4—8 частини першої цієї статті, рішення про анулювання лісорубного квитка (ордера) або лісового квитка може бути оскаржене лісокористувачем до суду.

Законом можуть бути передбачені й інші випадки припинення права використання лісових ресурсів.

Глава 14
ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ

Стаття 79. Мета відтворення лісів

Відтворення лісів здійснюється з метою:

1) досягнення оптимальної лісистості шляхом створення в максимально короткі строки нових насаджень найбільш економічно та екологічно доцільними способами і технологіями;

2) підвищення водоохоронних, ґрунтозахисних, санітарно-гігієнічних, інших корисних властивостей лісів і захисних лісових насаджень;

3) поліпшення якісного складу лісів, підвищення їх продуктивності та біологічної стійкості.

Відтворення лісів здійснюється шляхом їх відновлення та лісорозведення.

Стаття 80. Відновлення лісів

Відновлення лісів здійснюється на лісових ділянках, що були вкриті лісовою рослинністю (зруби, згарища тощо).

Зруби і згарища підлягають залісенню протягом не більше двох років. Лісові культури, що загинули, відновлюються в наступному році. Терміни залісення можуть бути продовжені у зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихії (вітровал, пожежа, посуха тощо) органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, відповідними територіальними органами центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства.

На лісових ділянках, зайнятих чагарниками, низькопродуктивними і малоцінними деревостанами, відновлення більш цінних та високопродуктивних деревостанів здійснюється шляхом реконструкції та проведення лісокультурних робіт.

Стаття 81. Лісорозведення

Лісорозведення здійснюється на призначених для створення лісів землях, не вкритих лісовою рослинністю, насамперед низькопродуктивних та непридатних для використання в сільському господарстві (яри, балки, піски тощо), на землях сільськогосподарського призначення, виділених для створення полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень.

Землі, призначені для лісорозведення, відповідно до Земельного кодексу України відносяться до земель лісогосподарського призначення.

Стаття 82. Обсяги і способи відновлення лісів і лісорозведення

Обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення визначаються на підставі матеріалів лісовпорядкування або спеціального обстеження з урахуванням фактичних змін у лісовому фонді України та стану земель, що підлягають залісенню.

Відновлення лісів проводиться способами, що забезпечують створення високопродуктивних лісів з господарсько цінних деревних і чагарникових порід.

Лісорозведення проводиться способами, що забезпечують створення продуктивних деревостанів з високими захисними властивостями.

Глава 15
ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ, ПОЛІПШЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ЛІСІВ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В ЛІСАХ

Стаття 83. Заходи щодо підвищення продуктивності лісів

З метою підвищення продуктивності лісів їх власники та постійні лісокористувачі здійснюють заходи щодо:

1) зменшення площі земель, зайнятих чагарниками, рідколіссям, низькоповнотними і нестійкими деревостанами;

2) підвищення родючості ґрунтів (меліорація, запобігання ерозії ґрунтів, заболочуванню, засоленню та іншим негативним процесам);

3) впровадження сучасних досягнень селекції, лісового насінництва, сортовипробування найцінніших у господарському відношенні деревних порід;

4) ефективного догляду за лісовими культурами;

5) охорони лісів від пожеж, захисту від шкідників і хвороб;

6) оптимізації вікової структури лісів.

Стаття 84. Заходи щодо поліпшення якісного складу лісів

З метою поліпшення якісного складу лісів, їх оздоровлення, посилення захисних властивостей власники лісів та постійні лісокористувачі здійснюють лісогосподарські заходи (рубки догляду за лісом, санітарні рубки, лісовідновні рубки в деревостанах, що втрачають захисні, водоохоронні та інші корисні властивості, рубки, пов'язані з реконструкцією малоцінних молодняків і похідних деревостанів тощо).

Стаття 85. Збереження біорізноманіття в лісах

Збереження біорізноманіття в лісах здійснюється їх власниками та постійними лісокористувачами на генетичному, видовому, популяційному та екосистемному рівнях шляхом:

1) створення і оголошення в установленому законом порядку на найбільш цінних лісових ділянках територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розвитку екологічної мережі;

2) виділення, створення і збереження об'єктів цінного генетичного фонду лісових порід (генетичних резерватів, плюсових деревостанів і дерев, колекційних лісових ділянок, лісонасінних ділянок і плантацій, дослідних та випробних культур тощо);

3) недопущення генетичного забруднення генофондів аборигенних порід та інвазій інтродукованих видів у природні екосистеми;

4) застосування екологічно орієнтованих способів відтворення лісів та використання лісових ресурсів;

5) забезпечення охорони рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань, пралісів, інших цінних природних комплексів відповідно до природоохоронного законодавства.

Глава 16
ОХОРОНА І ЗАХИСТ ЛІСІВ

Стаття 86. Організація охорони і захисту лісів

Організація охорони і захисту лісів передбачає здійснення комплексу заходів, спрямованих на збереження лісів від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу, захист від шкідників і хвороб.

Власники лісів і постійні лісокористувачі зобов'язані розробляти та проводити в установлений строк комплекс протипожежних та інших заходів, спрямованих на збереження, охорону та захист лісів.

Перелік протипожежних та інших заходів, вимоги щодо складання планів цих заходів визначаються центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства, органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень.

Захист лісів від шкідників і хвороб забезпечується шляхом систематичного спостереження за станом лісів, своєчасного виявлення осередків шкідників і хвороб лісу, здійснення профілактики виникнення таких осередків, їх локалізації і ліквідації.

Охорона і захист лісів може здійснюватись із застосуванням авіації. Зона авіаційної охорони і захисту лісів визначається центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства з урахуванням замовлень власників лісів і постійних лісокористувачів.

Забезпечення охорони і захисту лісів покладається на органи виконавчої влади з питань лісового господарства та органи місцевого самоврядування, власників лісів і постійних лісокористувачів відповідно до цього Кодексу.

Стаття 87. Обов'язки підприємств, установ, організацій та громадян, діяльність яких впливає на стан і відтворення лісів

Підприємства, установи, організації та громадяни відповідно до законодавства зобов'язані погоджувати свою діяльність, яка впливає або може впливати на стан і відтворення лісів, з органами виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центральних органів виконавчої влади з питань лісового господарства, охорони навколишнього природного середовища та іншими органами.

Стаття 88. Установлення заборони на користування лісами

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень, визначених цим Кодексом, можуть установлювати заборону або обмеження на відвідування лісів населенням, а також проведення певних видів робіт на окремих лісових ділянках на період пожежної небезпеки та під час проведення заходів боротьби зі шкідниками.

Стаття 89. Здійснення охорони і захисту лісів

Охорону і захист лісів на території України здійснюють:

державна лісова охорона, що діє у складі центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства, органу виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, територіальних органів центрального органу виконавчої влади з питань лісового господарства та підприємств, установ і організацій, які належать до сфери його управління;

лісова охорона інших постійних лісокористувачів і власників лісів.

Державна лісова охорона має статус правоохоронного органу.

Порядок діяльності державної лісової охорони та лісової охорони визначається положенням, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 90. Основні завдання державної лісової охорони

Основними завданнями державної лісової охорони є:

здійснення державного контролю за додержанням лісового законодавства;

забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, захист від шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу.

Стаття 91. Повноваження посадових осіб державної лісової охорони

Посадові особи державної лісової охорони мають право:

1) безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку ліси, що перебувають у власності чи користуванні громадян і юридичних осіб;

2) перевіряти у встановленому порядку в громадян і юридичних осіб наявність дозволів та інших документів на використання лісових ресурсів і користування лісами;

3) складати протоколи та розглядати відповідно до законодавства справи про адміністративні правопорушення, про правопорушення у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

4) зупиняти транспортні засоби та проводити огляд речей, транспортних засобів, знарядь, добутої в лісі продукції та інших предметів;

5) у разі неможливості встановлення особи правопорушника лісового законодавства на місці вчинення правопорушення доставляти його в органи внутрішніх справ або в органи місцевого самоврядування для складення протоколу про адміністративне правопорушення;

6) у разі порушення лісового законодавства вилучати в установленому законом порядку у громадян і юридичних осіб документи, добуті лісові ресурси, знаряддя їх добування, а також транспортні засоби, що були знаряддям правопорушення, та вирішувати питання про їх подальшу належність і використання;

7) проводити у випадках, встановлених законом, фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку як допоміжний засіб для запобігання порушенням у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

8) викликати громадян, у тому числі посадових осіб, для одержання від них усних або письмових пояснень у зв'язку з порушенням ними лісового законодавства;

9) безперешкодно відвідувати територію і приміщення підприємств, установ та організацій, які здійснюють добування, зберігання або перероблення продуктів лісу, з метою здійснення нагляду за законністю використання лісових ресурсів;

10) визначати за затвердженими таксами і методиками розмір збитків, завданих лісовому господарству;

11) анульовувати дозволи або інші документи на право використання лісових ресурсів у випадках порушення лісового законодавства;

12) приймати рішення про обмеження або заборону господарської та іншої діяльності;

13) направляти у відповідні державні органи матеріали про притягнення осіб до дисциплінарної, адміністративної і кримінальної відповідальності, позови до суду;

14) звертатися до органів прокуратури з клопотанням про подання позовів до суду про відшкодування втрат лісогосподарського виробництва, а також повернення самовільно або тимчасово зайнятих лісових ділянок, строк користування якими закінчився;

15) давати обов'язкові для виконання приписи з питань, що належать до їх повноважень.

Посадові особи державної лісової охорони можуть мати й інші повноваження відповідно до закону.

Посадові особи державної лісової охорони забезпечуються форменим одягом.

Посадові особи державної лісової охорони мають право на зберігання, носіння і застосування спеціальних засобів та зброї в порядку, встановленому законодавством, та використовувати спеціальні транспортні засоби з кольорографічним забарвленням і написом з емблемою.

Стаття 92. Соціально-правовий захист посадових осіб державної лісової охорони

Держава гарантує захист честі, гідності, здоров'я, життя, майна посадових осіб державної лісової охорони і членів їх сімей від злочинних посягань та інших протиправних дій.

Посадові особи державної лісової охорони підлягають обов'язковому державному особистому страхуванню в порядку, встановленому законодавством.

Перелік категорій посадових осіб державної лісової охорони, які підлягають обов'язковому державному особистому страхуванню, а також порядок та умови цього страхування встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Посадові особи державної лісової охорони забезпечуються службовими жилими приміщеннями відповідно до законодавства.

Шкода, заподіяна знищенням або пошкодженням майна посадової особи державної лісової охорони чи членів її сім'ї у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків, компенсується в повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб.

У разі загибелі посадової особи державної лісової охорони у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків сім'ї загиблого або його утриманцям виплачується одноразова допомога в розмірі десятирічної заробітної плати загиблого за останньою посадою, яку він займав, за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб.

У разі нанесення посадовій особі державної лісової охорони тілесних ушкоджень у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків, що перешкоджають надалі займатися професійною діяльністю, їй виплачується одноразова допомога в розмірі п'ятирічної заробітної плати за останньою посадою, яку вона займала, за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України з наступним стягнен-

ням цієї суми з винних осіб і призначається пенсія за інвалідністю.

У разі нанесення посадовій особі державної лісової охорони тілесних ушкоджень у зв'язку з виконанням нею службових обов'язків, що не перешкоджають надалі займатися професійною діяльністю, їй виплачується одноразова допомога в розмірі однорічної заробітної плати за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб.

Річна заробітна плата посадової особи державної лісової охорони, що береться для нарахування розміру одноразової допомоги, включає всі види грошових виплат, які одержала посадова особа за час роботи за останньою посадою за рік, що передував рокові загибелі або ушкодження здоров'я.

За рахунок коштів Державного бюджету України виплачується різниця між сумою, передбаченою частинами шостою — восьмою цієї статті, та сумою, встановленою відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

Порядок відшкодування шкоди, заподіяної майну, виплати допомоги в разі загибелі чи отриманні тілесних ушкоджень посадовій особі державної лісової охорони чи членам її сім'ї встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Глава 17
КОНТРОЛЬ ЗА ОХОРОНОЮ, ЗАХИСТОМ, ВИКОРИСТАННЯМ ТА ВІДТВОРЕННЯМ ЛІСІВ

Стаття 93. Завдання контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів

Завданнями контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів є:

1) забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

2) забезпечення додержання лісового законодавства органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами;

3) забезпечення додержання лісового законодавства власниками лісів, постійними і тимчасовими лісокористувачами;

4) запобігання порушенням законодавства у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів, своєчасне виявлення таких порушень і вжиття відповідних заходів щодо їх усунення.

Стаття 94. Державний контроль за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів

Державний контроль за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів здійснюється Кабінетом Міністрів України, центральними органами виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища, з питань лісового господарства, органами виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, територіальними органами центральних органів виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища, з питань лісового господарства, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади в межах повноважень, визначених законом.

Стаття 95. Громадський контроль за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів

Громадський контроль за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів здійснюється громадськими інспекторами охорони навколишнього природного середовища.

Повноваження громадських інспекторів визначаються положенням, що затверджується центральним органом виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища.

Стаття 96. Участь громадських природоохоронних організацій у сфері лісових відносин

Громадські природоохоронні організації у сфері лісових відносин мають право:

1) брати участь у розробці планів, програм, пов'язаних з охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів;

2) вільного доступу до інформації про стан лісів та ведення господарства в них;

3) брати участь у заходах міжнародних неурядових організацій з питань охорони та відтворення лісів;

4) вносити пропозиції щодо розроблення нормативно-правових актів з питань ведення лісового господарства та внесення змін до них;

5) оскаржувати в установленому законом порядку рішення про відмову чи несвоєчасне надання за запитом інформації про стан лісів або неправомірне відхилення запиту та його неповне задоволення.

Діяльність громадських природоохоронних організацій у сфері лісових відносин здійснюється відповідно до закону на основі їх статутів.

Стаття 97. Інформування про стан і відтворення лісів

Інформування про стан і відтворення лісів здійснюється відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та інших законів.

Глава 18
ФІНАНСУВАННЯ ЗАХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ, ПОЛІПШЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ЛІСІВ, ЇХ ОХОРОНИ, ЗАХИСТУ ТА ВІДТВОРЕННЯ

Стаття 98. Фінансування заходів з підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісів, їх охорони, захисту і відтворення

Видатки на підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісів, їх відтворення і охорони здійснюються за рахунок:

державного бюджету та власних коштів підприємств, установ і організацій лісового господарства — щодо лісів державної власності;

місцевого бюджету та власних коштів підприємств, установ і організацій лісового господарства — щодо лісів комунальної власності;

власних коштів власників лісів — щодо лісів приватної власності.

Видатки на зазначені заходи можуть здійснюватися за рахунок інших джерел, не заборонених законом.

Видатки на підвищення продуктивності, поліпшення якісного складу лісів державної і комунальної власності, їх охорону, захист і відтворення фінансуються шляхом цільового виділення коштів державного та місцевих бюджетів для реалізації загальнодержавних, державних і регіональних (місцевих) програм ведення лісового господарства.

Порядок використання коштів, що виділяються з Державного бюджету України на ведення лісового господарства, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Порядок використання коштів, що виділяються з місцевого бюджету на ведення лісового господарства, встановлюється відповідними органами місцевого самоврядування.

Глава 19
ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО РОЗШИРЕНОГО ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ

Стаття 99. Економічне стимулювання заходів щодо розширеного відтворення лісів

Держава здійснює економічне стимулювання заходів щодо розширеного відтворення лісів, зокрема шляхом:

компенсації витрат власникам лісів і лісокористувачам при впровадженні ними заходів щодо розширеного відтворення лісів;

застосування прискореної амортизації основних фондів землеохоронного, лісоохоронного та природоохоронного призначення.

Компенсація витрат проводиться за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів відповідно до загальнодержавних, державних і регіональних (місцевих) програм.

Підставою для розгляду питання про економічне стимулювання заходів щодо розширеного відтворення лісів є заява чи клопотання власників лісів і лісокористувачів до органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування за місцезнаходженням лісової ділянки.

Порядок економічного стимулювання впровадження заходів щодо розширеного відтворення лісів встановлює Кабінет Міністрів України.

Глава 20
ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ, ЗАХИСТУ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ НА ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЯХ ЗЕМЕЛЬ

Стаття 100. Особливості охорони, захисту, використання та відтворення лісів на землях природно-заповідного фонду

Порядок охорони, захисту, використання та відтворення лісів на землях природно-заповідного фонду визначається відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», цього Кодексу та інших актів законодавства.

Стаття 101. Особливості охорони, захисту, використання та відтворення лісів на землях оборони

Ліси, розташовані на землях оборони, призначені для розміщення і постійної діяльності військових частин, установ, військово-навчальних закладів, підприємств та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до закону.

Охорона, захист, використання та відтворення лісів на землях оборони проводяться спеціалізованими лісогосподарськими підрозділами з урахуванням режиму цих територій в порядку, встановленому Законом України «Про використання земель оборони», цим Кодексом та іншими актами законодавства.

Стаття 102. Особливості охорони, захисту, використання та відтворення лісів на земельних ділянках зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення

Охорона, захист, використання та відтворення лісів на земельних ділянках зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення, здійснюються в порядку, встановленому Законом України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», цим Кодексом та іншими актами законодавства.

Розділ VI
ВИРІШЕННЯ СПОРІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ, ЗАХИСТУ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЛІСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Глава 21
ВИРІШЕННЯ СПОРІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ, ЗАХИСТУ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ

Стаття 103. Органи, що вирішують спори з питань охорони, захисту, використання та відтворення лісів

Спори з питань охорони, захисту, використання та відтворення лісів вирішуються в установленому порядку органами місцевого самоврядування, органами виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища, судами.

Виключно судом вирішуються спори з питань володіння, користування і розпорядження лісами, які перебувають у власності громадян і юридичних осіб.

Органи виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища вирішують спори, пов'язані з охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів, що перебувають у державній власності.

Органи місцевого самоврядування вирішують спори, пов'язані з охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів, що перебувають у комунальній власності.

У разі незгоди власників лісів і лісокористувачів з рішенням органів виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища чи органу місцевого самоврядування спір вирішується судом.

Стаття 104. Виконання рішення органів виконавчої влади з питань лісового господарства, з питань охорони навколишнього природного середовища, органу місцевого самоврядування щодо спорів з питань охорони, захисту, використання та відтворення лісів

Рішення органів виконавчої влади з питань лісового господарства, з питань охорони навколишнього природного середовища, органу місцевого самоврядування щодо спору з питань охорони, захисту, використання та відтворення лісів набирає чинності з дня його прийняття. Оскарження зазначеного рішення в суді зупиняє його виконання.

Виконання рішення щодо спору з питань охорони, захисту, використання та відтворення лісів здійснюється органом, який його прийняв.

Виконання рішення не звільняє особу від відшкодування збитків, завданих нею внаслідок порушення лісового законодавства.

Глава 22
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЛІСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Стаття 105. Відповідальність за порушення лісового законодавства

Порушення лісового законодавства тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність відповідно до закону.

Відповідальність за порушення лісового законодавства несуть особи, винні у:

1) незаконному вирубуванні та пошкодженні дерев і чагарників;

2) знищенні або пошкодженні лісу внаслідок підпалу або недбалого поводження з вогнем, порушенні інших вимог пожежної безпеки в лісах;

3) знищенні або пошкодженні лісу внаслідок його забруднення хімічними та радіоактивними речовинами, виробничими і побутовими відходами, стічними водами, іншими шкідливими речовинами, підтоплення, осушення та інших видів шкідливого впливу;

4) засміченні лісів побутовими і промисловими відходами;

5) порушенні строків лісовідновлення та інших вимог щодо ведення лісового господарства, встановлених законодавством у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

6) знищенні або пошкодженні лісових культур, сіянців або саджанців у лісових розсадниках і на плантаціях, а також природного підросту та самосіву на землях, призначених для відновлення лісу;

7) порушенні правил зберігання, транспортування та застосування засобів захисту лісу, стимуляторів росту, мінеральних добрив та інших препаратів;

8) розкорчовуванні лісових ділянок і використанні їх не за призначенням, у тому числі для спорудження жилих будинків, виробничих та інших будівель і споруд без належного дозволу;

9) самовільній заготівлі сіна та випасанні худоби на лісових ділянках;

10) порушенні правил заготівлі лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід тощо;

11) заготівлі лісових ресурсів способами, що негативно впливають на стан і відтворення лісів;

12) порушенні порядку заготівлі та вивезення деревини, заготівлі живиці і використання інших лісових ресурсів;

13) невнесенні плати за використання лісових ресурсів у встановлені строки;

14) знищенні та пошкодженні відмежувальних знаків у лісах;

15) введенні в дію нових і реконструйованих підприємств, споруд та інших об'єктів, не забезпечених обладнанням, що запобігає негативному впливу на стан і відтворення лісів;

16) порушенні строків повернення лісових ділянок, що перебувають у тимчасовому користуванні, або невиконанні обов'язків щодо приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням;

17) пошкодженні сіножатей, пасовищ і ріллі на землях лісогосподарського призначення;

18) знищенні або пошкодженні лісоосушувальних канав, дренажних систем і доріг на лісових ділянках;

19) невиконанні приписів державної лісової охорони та органів виконавчої влади, які здійснюють державний контроль за додержанням законодавства у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів.

Законом може бути встановлено відповідальність і за інші порушення лісового законодавства.

Стаття 106. Повернення самовільно зайнятих земельних ділянок лісогосподарського призначення, інших земельних лісових ділянок

Самовільно зайняті земельні ділянки лісогосподарського призначення, інші земельні лісові ділянки підлягають поверненню за їх належністю без відшкодування витрат, понесених за час незаконного користування ними.

Повернення самовільно зайнятих земельних ділянок лісогосподарського призначення, інших земельних лісових ділянок здійснюється в порядку, встановленому Земельним кодексом України.

Стаття 107. Відшкодування шкоди, заподіяної лісу внаслідок порушення лісового законодавства

Підприємства, установи, організації і громадяни зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними лісу внаслідок порушення лісового законодавства, у розмірах і порядку, визначених законодавством України.

Стаття 108. Вилучення незаконно добутої деревини та інших лісових ресурсів

Незаконно добута деревина та інші лісові ресурси підлягають вилученню в установленому порядку. В разі неможливості вилучення незаконно добутої деревини та інших лісових ресурсів стягується їх вартість.

Стаття 109. Припинення робіт, небезпечних для природного стану лісів та їх відтворення

Органи виконавчої влади з питань лісового господарства, охорони навколишнього природного середовища, місцеві органи виконавчої влади, уповноважені органи державної влади, органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції в порядку, визначеному законодавчими актами, припиняють роботи, що здійснюються підприємствами, установами, організаціями і громадянами, якщо під час їх проведення не виконуються встановлені технологічні, санітарні та інші спеціальні вимоги щодо безпеки природного стану лісів та їх відтворення.

Розділ VII
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Глава 23
МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ

Стаття 110. Застосування вимог міжнародних договорів

У разі якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що встановлені цим Кодексом та іншими законами України, то застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ VIII
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Кодекс набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Кодексом, діють у частині, що не суперечить цьому Кодексу.

3. Існуючі до набрання чинності цим Кодексом поділ лісів за категоріями захисності та відповідний режим ведення лісового господарства не можуть бути змінені до затвердження в установленому порядку відповідних нормативно-правових актів, передбачених цим Кодексом.

4. Спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів, видані до набрання чинності цим Кодексом, діють до завершення терміну, на який вони були видані.

5. До одержання в установленому порядку державними лісогосподарськими підприємствами державних актів на право постійного користування земельними лісовими ділянками, документами, що підтверджують це право на раніше надані землі, є планово-картографічні матеріали лісовпорядкування.

6. Внести до Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3—4, ст. 27; 2004 р., № 7, ст. 57) такі зміни:

1) статтю 20 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Зміна цільового призначення земель, зайнятих лісами, провадиться з урахуванням висновків органів виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища та лісового господарства»;

2) частину першу статті 46 викласти в такій редакції:

«1. До земель іншого природоохоронного призначення належать земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу наукову цінність»;

3) пункт «б» частини другої статті 55 виключити;

4) назву та частину першу статті 57 викласти в такій редакції:

«Стаття 57. Використання земель лісогосподарського призначення

1. Земельні ділянки лісогосподарського призначення за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування надаються в постійне користування спеціалізованим державним або комунальним лісогосподарським підприємствам, іншим державним і комунальним підприємствам, установам та організаціям, у яких створено спеціалізовані підрозділи, для ведення лісового господарства»;

5) у частині першій статті 58:

пункт «а» доповнити словами «не зайнятими лісами»;

пункт «б» доповнити словами «крім земель, зайнятих лісами»;

6) у пункті «в» частини першої статті 90 слово «сільськогосподарську» виключити;

7) у частині першій статті 95:

у пункті «б» слово «сільськогосподарську» виключити;

у пункті «в» слова «лісові угіддя» замінити словом «ліси»;

8) у частині третій статті 122:

у пункті «б» слова «лісового і» виключити;

пункт «в» доповнити словами «крім випадків, визначених частиною сьомою цієї статті»;

9) у статті 149:

у частині п'ятій:

у пункті «б» слова «лісового і» виключити;

пункт «в» доповнити словами «крім випадків, визначених частиною дев'ятою цієї статті»;

частину дев'яту викласти в такій редакції:

«9. Кабінет Міністрів України вилучає земельні ділянки державної власності, які перебувають у постійному користуванні, — ріллю, багаторічні насадження для несільськогосподарських потреб, ліси площею понад 1 гектар для нелісогосподарських потреб, а також земельні ділянки природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного призначення, крім випадків, визначених частинами п'ятою — восьмою цієї статті, та у випадках, визначених статтею 150 цього Кодексу»;

10) частину сьому статті 151 після слова «природоохоронних» доповнити словами «територіальних органів виконавчої влади з питань лісового господарства»;

11) статтю 162 після слова «сільськогосподарського» доповнити словами «і лісогосподарського»;

12) у статтях 19, 22, 25, 55, 56, 57, 83, 84, 162, назві глави 11 слова «лісовий фонд» в усіх відмінках замінити словами «лісогосподарського призначення» у відповідних відмінках.

7. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Кодексом:

1) підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів, що випливають із цього Кодексу;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Кодексом;

3) розробити нормативно-правові акти, передбачені цим Кодексом;

4) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Кодексом, а також перегляд і скасування тих нормативно-правових актів, що суперечать цьому Кодексу.

8. Верховній Раді Автономної Республіки Крим, Раді міністрів Автономної Республіки Крим привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Кодексом».

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
8 лютого 2006 року.
№ 3404-IV.

Лотерея милосердя

■ Є ІДЕЯ!

На превеликий жаль, кількість хворих та інвалідів у нашій країні катастрофічно збільшується. Кваліфікованої медичної допомоги сьогодні потребують мільйони хворих щодня.

У державі сотні тисяч дітей у будинках дитини, дитячих будинках та школах-інтернатах і ще сотні тисяч виховуються без батьків на піклуванні держави. Кожному шостому мешканцеві нашої країни більш як шістдесят років. Багато хто пережив репресії, війни, голод. У країні не вистачає будинків інвалідів для людей похилого віку, а ще сотні тисяч потребують повсякденної сторонньої допомоги. Безліч безпомічних людей чекають направлення до будинків-інтернатів. Скільки років їм доведеться чекати? І чи дочекаються?..

За професією я — реаніматор, і проблеми медицини, що існують в Україні, мені, як медику, дуже добре відомі. Ще за часів перебудови було створено Радянський фонд милосердя і здоров'я. Однак йому самому з усіма наявними проблемами не впоратися. Тому, на додаток до фонду, пропоную створити так зване «Лото милосердя», чи простіше «Медлото».

Упевнений, що таке нововведення розв'язало б водночас три наболілі проблеми: економічну, моральну, а також була б успішна пропаганда здорового способу життя.

Умови гри мають бути прості, доступні та вигідні для всіх.

Наприклад, 55 відсотків — для виграшів і 45 — до фонду здоров'я та милосердя. На телебаченні, по радіо, у пресі запрошувати всіх взяти активну участь у цій, власне кажучи, безпрограшній лотереї милосердя.

Нехай на білет «Медлото» максимальний виграш буде до 500 гривень. Це вартість невеликого телевізора. Чергові тиражі можна було б проводити двічі на місяць.

Вартість одного білета повинна бути мінімальна, припустимо — 40 копійок. Така невелика ціна стане доступною і для учнів, студентів, пенсіонерів і для малозабезпечених мешканців України. А от дохід має бути вагомий. Адже кажуть, з миру по нитці — голому сорочка...

Частину коштів, одержаних через «Медлото», необхідно виділяти на видання брошур і книг про здоровий спосіб життя, екологію, культуру поведінки, викорінювання шкідливих звичок. І якщо «Медлото» буде підтримано громадськістю, користь від нього стане очевидна.

Віталій БУРЯК.

Дніпродзержинськ Дніпропетровської області.

■ НАПИШУ ВАМ І Я

А кваліфікація не враховується?

Коли було порушено питання про диспропорції в нарахуванні пенсій військовослужбовцям офіцерського складу, я сподівалася, що й інші категорії пенсіонерів не залишаться поза увагою. Але багато фахівців сільського господарства, працівники освіти, охорони здоров'я, які вийшли на пенсію за віком до 1992 року, залишилися ущемленими.

Я, наприклад, працювала головним бухгалтером колгоспу. На пенсію вийшла восени 1990 року. Середній заробіток, з якого мені була нарахована пенсія, становив 266 карбованців. І до 1992 року я одержувала 137 карбованців. Надалі, до набрання чинності Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», одержувала максимальний установлений розмір. А після набрання чинності вищезгаданого закону, прийнятого Верховною Радою в липні 2003 року, маючи стаж роботи 37 років, одержую пенсію менше прожиткового мінімуму.

Мої колеги, рядові бухгалтери, що вийшли на пенсію після 2002 року, сьогодні одержують у два-три рази більше. А техпрацівники, сторожі, їздові — зі мною нарівні.

Невже я, як фахівець, не заробила гідної пенсії і повинна задовольнятися доплатою держави до прожиткового мінімуму? Кричуще питання до уряду: чому не можна «осучаснити» старі зарплати? Тоді і розмір пенсій залежав би від кваліфікації і стажу роботи, а не від дати виходу на пенсію.

Удвічі образливіше те, що наші законодавці дуже добре подбали про свою пенсію, яка перевищує мінімальну в десятки разів. Але ж це суперечить ст. 21 Конституції України, де говориться про рівні права громадян України. Огидно було дивитися і слухати, коли багато партій на черговій сесії Верховної Ради не підтримали закон про обмеження максимального розміру пенсій. Воно і зрозуміло: своя сорочка ближче до тіла. Але тоді очевидно і лицемірство в турботі про становище пенсіонерів...

Анастасія НЕДЯЛКОВА, ветеран праці.

Голиця Болградського району Одеської області.

■ ГОЛОС ДИТИНИ

Знаю, як зекономити гроші. І куди витратити

Майбутнє... Нам, дітям, в ньому жити. І ми вважаємо, що для нормального розвитку й життя потрібно багато чого змінити. Для початку можна навчитися економити кошти, яких в бюджеті постійно не вистачає. Приміром, депутати Верховної Ради отримують велику заробітну плату, а для інших працездатних громадян вони чомусь затвердили прожитковий мінімум близько трьох—чотирьох сотень гривень... На мій погляд, можна знизити зарплати депутатам до межі потрібного прожиткового мінімуму — і отримаємо значну економію державних фінансів.

Заощаджені гроші пішли б на боротьбу із сезонними повенями. Насадили б побільше дерев поблизу річок, які постійно розливаються, побудували б греблі й, найголовніше, зберегли б ліси в горах і біля річок.

Проблема виходу з ладу опалювальних систем також потребує постійних капіталовкладень. Ще важливо ремонтувати дороги та старі будівлі. Ці ремонтні роботи мають таку особливість, що у разі зволікання навіть на один рік, надалі вже вимагатимуть значно більших грошей. А якщо збільшити інвестиції в різні галузі й оплачувати повністю удосконалення функціонування підприємств і заводів, то з кожним роком прибуток від них збільшуватиметься. Можливо, ці мої думки колись будуть реалізовані?..

Микола ДЕНДЕБЕРА, учень 7 класу.

Горобіївка Сквирського району Київської області.

Державною має бути одна

Я не політик, а звичайна жінка з вищою освітою і 75 роками життя. «Голос України» — моя улюблена газета. Передплачую її дванадцять років і приємно зазначити, як з року в рік видання удосконалюється. З'явилося багато нових і життєво необхідних рубрик. Читаю кожну газету від першої до останньої сторінки і разом з авторами вболіваю за ті чи ті події, які відбуваються в країні.

Нещодавно прочитала статтю Валентини Стрілько «Мовою закону», яка була надрукована 20 грудня 2005 року, і не можу мовчати. Страшенно обурена поведінкою деяких депутатів, політиків та державних чиновників, котрі ратують за те, щоб надати російській мові статус другої державної. На мій погляд, це неприпустимо! Як же ми, українці, себе не любимо?! Розумію, що за радянських часів переважна більшість людей, особливо в містах, розмовляла російською мовою, але нині Україна — самостійна держава. Невже державним мужам незрозуміло, якщо нададуть російській мові статус навіть другої державної, вона тут-таки почне витісняти рідну — українську.

Вважаю, потрібно не вести на цю тему полеміку, а раз і назавжди вирішити питання: державна мова в Україні одна — українська. І крапка.

Між собою вдома й на вулиці можна спілкуватися будь-якою мовою, а офіційно потрібно знати українську.

Неправильним, як на мене, є і те, що в наших українських школах вивчають російську мову лише факультативно. Наші діти, внуки і правнуки повинні володіти російською мовою, як і будь-якою іноземною. І не так, як нині — французьку й німецьку вивчаємо, бо це престижно, а без російської можна й обійтися.

Християнські душі українців і росіян споріднені, як і мови. Наприклад, у моїй сім'ї половина дітей живе в Росії, а половина в Україні. Старше покоління говорить обома мовами, а от діти часом і не розуміють одне одного. Але ж старше покоління відходить, а прийдешнє російської мови не знатиме, бо факультативи — то не уроки. Гадаю, Міністерству освіти України потрібно подумати над цим питанням.

Марія КОВАЛЬ.

Кам'янець-Подільський. Хмельницької області.

■ АДРЕСА ДЛЯ ДОБРИХ СПРАВ

Згоріла література

Добридень, шановна редакціє!

Звертається до вас Тамара Вікторівна Мулявка, завідувачка Кириківської селищної бібліотеки. І ось чому. Вранці 20 січня цього року трапилася біда — згоріла наша бібліотека. Я думала пропаду, але нічого, потроху виживаю. До пожежі фонд мав 22 тисячі книг, читачів — 1250, із них 300 дітей. Близько десяти тисяч книг врятували, але краща література (галузева, енциклопедична) — згоріла.

Треба все починати спочатку. Я хотіла б у вас попросити поради. Може б, підказали адреси людей і організацій, до кого можна звернутися по допомогу й книги. Наприклад: благодійні фонди, видавництва, може, письменники. Чи, може, це марні сподівання? Ми просили у своїх підприємців допомоги, це 20—50 грн. на придбання книг. Не всі допомагають, дехто ще й лає: мовляв, соромно просити. Для себе — так, для людей — ні!

Бібліотека наша була краща в районі, завжди приходило чимало читачів, та й сьогодні йдуть до нас по книги. Особливо діти переживають, бо їм потрібна література за навчальною програмою. У приміщенні холодно, а ми працюємо, бо бачимо, що потрібні людям. Ви не уявляєте, яку велику роль відіграє бібліотека в невеликому селі. Допоможіть, підкажіть, що робити?..

Тамара МУЛЯВКА, завідувачка бібліотеки.

Кириківка Великописарівського району Сумської області.

«Подаруймо бібліотеці книжку!»

А й справді: ми можемо не просто відправити Тамарі Вікторівні адреси благодійних фондів і видавництв, а й звернутися до всієї України та оголосити власну акцію — «Подаруймо бібліотеці книжку!».

У багатьох із нас, у домашніх бібліотечках, є видання, які вже відіграли свою роль. Виросли діти, а дитячі й юнацькі книжки все ще припадають пилом на полицях. Та й серед дорослої літератури є чимало видань, які навряд чи вистачить часу перечитати ще раз. А людям вони могли б ще стати в пригоді...

Тож ваші книжки дуже чекають за адресою бібліотеки: 42830, Сумська область, Великописарівський район, село Кириківка, вул. Леніна, 2.

А кияни можуть принести видання до «Голосу України» (вулиця Нестерова, 4). Разом із книжками від працівників редакції ми перешлемо їх на Сумщину. Тільки не забудьте зробити примітку: акція «Подаруймо бібліотеці книжку».

Не так, як тепер

Мені шкода деяких депутатів Верховної Ради. Вони вже старенькі, а в людей похилого віку з пам'яттю завжди щось негаразд. Спочатку обіцяють одне, а через деякий час забувають про все на світі.

Я також, як і вони, пенсіонер. Отримую 353 гривні пенсії, сплачую регулярно комунальні послуги та передплачую пресу. Можу собі дозволити філіжанку кави, і голодний, по суті, не ходжу. Працював із серпня 1944 року, проте нічого, окрім 353 гривень, не отримую. А ще я вважаю, що до влади мають іти молоді люди, а не пенсіонери. От тоді в нашій країні буде не так, як тепер.

Михайло МУЛИК.

Івано-Франківськ.

■ ФОТО З КОНВЕРТА

— З першим сонечком ми вийшли на прогулянку...

Фото Ольги ПАХОЛОК.

Бориспіль Київської області.

■ ТВОРЧІСТЬ ЧИТАЧІВ

Наш скарб

Чи згою рану
зболеного слова,
Що серце й душу
паленить мені?
Чи розцвіте в народі
рідна мова,
Чи оживе, як поле навесні?
У мові цій рушник
і біла хата,
І біль, і радість,
помисли й пісні.
Її подарувала рідна мати,
Пронісши крізь роки,
мов крізь вогні.
Вона — наш скарб,
вона — наше повітря,
Вона — нектар,
як для землі роса.
Відродимо!
Не полетить за вітром
Мого народу велич і краса.
І певен я,
що біль у серці згоїм,
Не віддамо
у тлінне небуття
Ту мову,
що ковтком води живої
Нас повертає знову
до життя.

Віктор ГЕРАЩЕНКО.

Коломак Харківської області.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА

Національний банк України розраховує, що зможе перекрити інтервенції на міжбанківській біржі вже за два тижні. («Інтерфакс-Україна»)

Герхарда ШРЬОДЕРА обрано головою комітету акціонерів Північноєвропейського газопроводу

■ ТЕНДЕНЦІЇ

Заповідник хабарників

Депутати Кореїзької сільради відмовили прокуратурі в арешті голови постійної депутатської комісії з питань містобудівництва цього населеного пункту. Його звинувачують у вимаганні й отриманні хабара в 10 тис. доларів за незаконне виділення ділянки в курортному селищі. Депутат — кандидат на пост селищного голови. «Колеги-депутати таким чином підтвердили, що в Кореїзі створено заповідник для хабарників», — підкреслила прес-служба прокуратури Криму.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Ціни не по кишені

Торік в області майже наполовину зросли ціни на овочі. Картопля, наприклад, подорожчала на 36,7 відсотка. Молоко, сири, риба, м'ясо, птиця, безалкогольні напої, ковбасні вироби коштують більше на 15—21 відсоток. Зросли ціни на рибні та м'ясні консерви, алкогольні напої, кондитерські вироби, вершкове масло, овочеві та фруктово-ягідні консерви, каву. Водночас значно подешевшали яйця — на 17,5 відсотка, тваринні жири — на 12,2, олія — на 10,6, борошно — на 8,2 відсотка.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Жертви дурману

Одразу троє учнів Веприцького СПТУ-42 у Гадяцькому районі, що на Полтавщині, отруїлися алкалоїдами атропіну (насіння дурману). Як повідомили у районній лікарні, потерпілі знаходяться в реанімаційному відділенні, стан їх здоров'я задовільний.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтава.

Нелегали «сідлають»... руську трійку

Першими новий вид транспорту під час незаконного перетину державного кордону «освоїли» індуси. Нещодавно 12 нелегалів з Індії перетнули російсько-український кордон в районі Великописарівського району на двох санях, запряжених рисаками, після чого пересіли у чотири легковики. Саме під час «пересадки» незаконні мігранти потрапили до рук прикордонників. А разом з ними і четверо місцевих сусаніних, які для «поводирювання» вибрали гужовий транспорт.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Невинність вимірювалася грошима

Співробітники Маріупольського відділу УБОЗ УМВС України в Донецькій області затримали 38-річного адвоката, який вимагав хабарі у громадян за непритягнення до кримінальної відповідальності та обіцяв «повирішувати питання». Під час проведення оперативних заходів «захисника» затримали на гарячому за отримання хабара в сумі 10 тисяч доларів від дружини свого клієнта — за непритягнення чоловіка до кримінальної відповідальності. Під час обшуку в адвоката вилучено 18 тисяч доларів США, а також інші речові докази. Проти захисника порушено кримінальну справу, сам він затриманий і перебуває в ізоляторі тимчасового утримання.

Ліна КУЩ.

■ ФОТОФАКТ

90-річний ювілей відзначив ветеран-тепловозобудівник холдингової компанії «Луганськтепловоз» Іван Лопаткін. У далекому 1936 році прийшов він на завод і пропрацював токарем беззмінно 65 років.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Чи може босе дитинство бути щасливим?

■ СВОЇ—ЧУЖІ

Оселяючись у дитячих будинках сімейного типу, діти рідко знаходять велике багатство. В дарунок вони отримують значно цінніше інше — дім, маму і тата.

Коли **Валентина ГРАЧ (на знімку)** назвала мені свою посаду, я подумала, що недочула. Вона — мати-вихователь дитячого будинку. Саме поняття, здається, поєднує якісь несумісні речі. Бо до якого табеля про ранги можна віднести таку професію, як мати? А вихователь — хіба так називають найдорожчу людину?

Втім, професія така існує. Як і дитячий будинок, котрий Валентина створила разом із своїм чоловіком. Як і дев'ятеро дітей в ньому.

Грачі стали одними з перших в області, що влаштували такий притулок ще задовго до тому, як була проголошена президентська теза про те, що у нас не повинно бути сиротинців, а кожна дитина мусить рости в сім'ї, поруч із татом і мамою.

Тоді про новий будинок і батьків говорили багато і схвально. Фото дітей у нарядних костюмах обійшли всі місцеві видання. Область вчасно прозвітувала про вдалу соціальну політику. Та життя виглядає не так яскраво, як обкладинка глянцевого журналу. Сім'я живе багатьма своїми проблемами, а мама Валя дотепер переконана, що навіть і такі будинки не вирішать проблеми сирітства і дитячої бездоглядності.

Запишіть мене до Верховної Ради

Ні в роки юності, ні пізніше, коли у Валентини з'явились свої діти, вона ніколи не думала, що колись стане хазяйкою у такій великій родині. Але життя чомусь завжди зіштовхувало її з дітьми, котрі не мали щастя і спокою у своїх сім'ях. Коли у Валі народився її третій синок, вона п'ять днів була у пологовому будинку. За цей час троє матерів відмовились від своїх новонароджених немовлят. Це і стало чи не останньою краплею: жінка йшла додому з твердою впевненістю в тому, що потрібно не тільки жаліти покинутих дітей, а й щось робити для них.

Що може зробити жінка, в якої на руках троє своїх дітлахів, яка втратила роботу через скорочення, і якій, здавалося, самій потрібна допомога?

— Я зрозуміла, що оці жіночо-дитячі, сирітські проблеми актуальні для тисяч родин, десятків тисяч дітей, а отже, і вирішувати їх потрібно на загальнодержавному рівні. І я подумала, що мені обов'язково потрібно стати депутатом Верховної Ради, щоб там взятися за все це, —розповідає жінка.

Саме з такими намірами вона прийшла до осередку однієї з політичних партій і попросила: «Запишіть мене до Верховної Ради».

Навіть при усьому тодішньому романтично-перебудовному піднесенні її прохання видалось трохи дивним. Зрозуміло, ніхто маму Валю до парламенту не пустив. Але й відмовитись від своїх ідей вона вже не могла. Тому й звернулась до обласного управління у справах сім'ї та молоді, щоб їм із чоловіком дозволили створити дитячий будинок сімейного типу. Для того щоб отримати ствердну відповідь, Грачам довелось чекати... три роки. То не вистачало грошей, то дідок, то не внесли відповідний рядок у бюджет... «Тільки коли ми вийшли на один із міжнародних благодійних фондів, справу нарешті вдалось зрушити з місця», — пригадує Валентина. Цей фонд допоміг фінансово, щоб Грачі змогли повернутися із обласного центру до рідного Зінькова у Віньковецькому районі. Саме там для них придбали будинок, зробили у ньому ремонт, завезли меблі. Новий дім чекав на нову родину.

Толя, Яна, два Сашка...

Вона дуже швидко заповнила всі його кімнати. Одразу до трьох своїх дітей додалось ще шестеро. Наймен-ший Шурі тоді було п'ять, найстаршому Толі — вже чотирнадцять. Дуже швидко всім стало зрозуміло, що в нову родину прийшли не такі собі рожевенькі малюки, а підлітки із скаліченими долями, непростим минулим життям і такими самими непростими характерами. Я не можу втриматись, щоб не запитати, як вибирали своїх нових синів і дочок: кого хотіли більше — хлопчиків чи дівчаток, з якими очима — карими чи сірими, з якою вдачею —лагідних і милих чи жвавих і гонористих?

Ні, нічого цього не було. Коли з дитячого будинку взяли маленьку Шуру, з'ясувалось, що в іншому інтернаті є її сестра Яна. Братів Артема, Артура і Толю теж збирали у різних місцях. Приєднались до великої родини ще Саша із Сашком (це щоб не плутати хлопчиків).

Уявіть собі цю команду різних і незнайомих один одному дітей. Дехто відверто говорив Валентині прямо в очі: «Ти збожеволіла — взяти в дім дітей, в яких просто на лобі написана «погана спадковість»! Що ти робитимеш із ними? Вони ніколи не стануть «домашніми» дітьми».

Валя на такі випади не відповідала. Справді, що вона могла відповісти, коли одна із нових дочок цілими днями мовчала. На жодне запитання ні їй, ні комусь із домашніх, а потім і вчителям не вдавалось почути навіть найкоротшої відповіді. А що було із «новеньким» сином, котрого вже буквально через місяць після того, як він з'явився в родині, довелось відправити в лікарню. Мама Валя ледь не згоріла із сорому, коли буквально весь медперсонал вичитував її за жахливу синову поведінку. Коли ж дізнались, що він — прийомна дитина, наговорили ще й чимало різких слів Валентині про її невиважений крок у житті.

Треба був час і колосальне терпіння, щоб дівчинка із упертої мовчунки перетворилась на шкільну активістку. А її новий брат вже давно перестав шокувати всіх своїми витівками. Зрозуміло, всі вони залишаються дітьми, і без пустощів, проблем перехідного віку, дрібних конфліктів не обходиться. Суть в іншому: всі вони відчули, що в їхній інтернатно-казенній долі сталися зміни. Вони отримали дім, маму, тата — все те, чого назавжди позбавлені ті, хто так і залишився за дверима інтернатів та дитячих будинків.

Нехай в біді — але у своєму домі

Було б неправдою сказати, що про родину Грачів склалась якась одностайна думка. Хто в щирому захопленні від людей, що наважились взяти на себе відповідальність за маленькі дитячі душі, від яких не те що люди — сама доля відвернулась. Хто із заздрістю поглядає на гарний новий будинок —не кожному таке щастя, мовляв, тому і на чужих дітей погодились. А ще ж і зарплату за це отримують... Хто із злорадством додає: гроші на дітей платять, а вони ледь не до морозів босими ходять. І корову вона заставляє їх пасти. І гнутись із сапами на городі ціле літо...

Залишимо коментарі. Кожному воздасться і за діла, і за слова його.

А Валентина щиро переконана: не гроші визначають дитяче щастя, а тільки родина. Добра, погана, із ідеальними батьками чи алкоголіками — але тільки вона є єдиною і необхідною для дитини. Бо всі інтернати, дитячі будинки — це лише спроба усунути наслідки бездоглядності. Причини ж залишаються. Якось Валя привела в гості дівчинку-підлітка із сусіднього села. Привела не для того, щоб одягнути, нагодувати чи пригостити цукерками — дуже часто саме так зустрічають у чужих сім'ях дітей із бідних родин. А одразу повела по господарству, потім на кухню, попросила, щоб гостя щось допомогла приготувати. Чи не вперше в житті показала тій, що таке сковорідка, і як на ній смажити картоплю.

Багато кого ця розповідь шокувала: невже в домі, де дівчинка росте разом із ще чотирма братами і сестрами, ніхто ніколи не користувався домашнім посудом, і чому її повинна була цьому навчити чужа жінка?

— Та нічого в цьому дивного немає, — каже Валя. — Свого часу її мама виросла в інтернаті. Її мама теж ніколи не вчила ні домашньому господарству, ні багатьом дрібничкам, котрі повинна знати кожна жінка. Отож і цих дітей вона просто не вміла навчити. Мало того, вже налаштована, щоб і їх віддати в інтернат. Але цього не можна робити. Нехай ростуть із татом і мамою, нехай їхні уроки життя будуть значно важчими, ніж у їхніх ровесників із нормальних родин, але вони будуть. І, може, так буде покінчено із звичкою віддавати своїх дітей на чужі руки.

Своїх дітей Валентина не оберігає від домашньої роботи. І корова, і грядки, і домашнє господарство — і на їхніх руках також. Не тільки через те, що державні виплати на таких дітей залишаються доволі скромними. Торік, як розповідає Валентина, бюджет будинку був профінансований стовідсотково, і вони отримали близько 25 тисяч гривень. Багато хто у Зінькові тільки язиком прицмокнув: непогана копійчина. Але якщо розділити на дванадцять місяців та ще на одинадцятьох чоловік, то й двохсот гривень на кожного не перепадає. Так що не такі вже вони захмарні, статки Грачів.

І суть не в них. Батьки не жаліються. Діти не вимагають більшого. Просто усі разом вони вчаться жити в родині. І найголовніший урок у цій науці — ніколи не відрікатись ні від родини, ні від дітей.

А Валентина Грач уже не просить, щоб її «записали» до Верховної Ради. Вона пише свою програму із запобігання бездоглядності і... вихованню батьків. Вона не хоче, щоб у нас зростала кількість будинків сімейного типу. Вона хоче, щоб ніхто і ніколи не викидав дітей із свого гнізда.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото автора.

Найголовніший урок у цій науці — ніколи не відрікатись ні від родини, ні від дітей

Вінницький аукціонний центр повідомляє про повторний продаж на аукціоні: майна банкрута - ВАТ "Вінницький комбінат хлібопродуктів №1"

- будівлі та споруди. 1. Вбудовані приміщення складу столярки (цех фасовки)-(перший поверх літ.№16 з №1 по №7 включно, другий поверх літ.№16 з №2-1 по №2-2 включно), заг.пл. 151,70кв.м. Початкова вартість продажу 13688,05рн (з ПДВ). 2. Прибудова складу №6-(літ.№17), заг.пл. 121,60кв.м. Початкова вартість продажу 10972,08грн.(з ПДВ). 3. Вбудовані приміщення тароремонтної майстерні-(перший поверх літ.№20 з №3 по №7 включно, з №11 по №12 включно, з №18 по №20 включно, з №23 по №55 включно, другий поверх літ.№20 з №1 по № 15 включно), заг. пл. 1658,40кв.м. Початкова вартість продажу 104746,32грн.(з ПДВ). Адреса: м.Вінниця, вул.Ватутіна,9. Грошові кошти в розмірі 10% від початкової вартості продажу перерахувати на р/р 2600314618 у ВОД АППБ "Аваль", МФО 302247, код 21722418 та реєстраційний внесок в розмірі 17 грн. в т.ч.ПДВ перерахувати на р/р 260023762 у ВОД АППБ "Аваль", МФО 302247, код 21722418. Ознайомлення з майном за попередньою домовленністю з 9.00 до 17.00 год. щодня, крім вихідних,одержання додаткової інформації в робочі дні за тел 32-16-36, 35-22-40, 32-75-22. Термін прийняття заяв та проплати грошових внесків до 25 квітня 2006 року включно. Аукціон відбудеться 3 травня 2006 року о 10 годині за адресою м.Вінниця, вул.Гоголя,10. Організатор аукціону філія "Вінницький аукціонний центр.

Постановою господарського суду Житомирської області (10002, Житомир, майдан Путятинський, 3/65) від «02» березня 2006 р. по справі № 7/83 «Б» за заявою Управління Пенсійного фонду України в Романівському районі визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Комунальне підприємство «Горизонт» (смт. Романів), юридична адреса якого: 13001, Житомирська область, р/р 260052536 у Житомирській дирекції АППБ «Аваль», МФО 311528, ідентифікаційний код 03343663 .

Ліквідатором призначено Шведюк Л. П., ліцензія серія АА № 719856 від 03.03.04 р.), яка знаходиться за адресою: м. Житомир, пров. Шкільний, 9, к.44 (тел.331555, моб. 80679477608).

Постановою Господарського суду міста Севастополя від 13 березня 2006 р. (99011, м. Севастополь, вул. Павличенко, 5), справа № 20-7/868-4/204-7/1269/076, товариство з обмеженою відповідальністю «Сэндмаркет-Холдинг» (код ЄДРПОУ 30816721. Адреса: місто Севастополь, вул. Кулакова, 84, 99011) визнано банкрутом, введена ліквідаційна процедура терміном на 6 місяців.

Ліквідатором призначений Симоненко Сергій Олександрович (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, серія АА № 487827), який проживає за адресою: м. Севастополь, вул. Василя Кучера, 13, кв. 6.

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ-32, вул. Комінтерну, 16) 22-24.02.2006 р. порушено справу №44/11б-06 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Укренергоекологія» (код ЄДРПОУ 14281356); юридична адреса: 08720, Київська область, Обухівський район, м. Українка, вул. Промислова, буд. 6, р/р 26003333401 АБ «Енергобанк», МФО 300272).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Білика Ю. М. (ліцензія Мінекономіки №783144 від 02.09.2004 р., м. Київ, вул. Ахматової, 13-б, кв. 67).

Господарським судом АРК (95000, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18) порушив справу № 2-29/4695-2006 про визнання банкрутом боржника Новоселівської госпрозрахункової дільниці житлово-комунального господарства (Роздольненський район, смт. Новоселівське, Проїзд робочий, 1; р/р 26008000131013 в АКБ ЧБРР, МФО 384577, ОКПО 22249438).

Розпорядником майна призначений Васильєв Василь Іванович (ліцензія АБ № 176176 від 27.07.2005 р., м. Сімферополь, вул. Станціонна, 111).

Заяви кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 13 лютого 2006 року порушено справу № 6/54-Б-06 про банкрутство дочірнього підприємства виробничо-комерційного центру "Петровець" ВАТ "Херсонські комбайни" (код ЄДРПОУ 22760438, адреса: 73000, м.Херсон, вул. Тираспільська, 1) та введено мараторій на задовільнення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Галку Леоніда Борисовича, ліцензія АА № 669624

(73000, м. Херсон, пр. Військовий, 6, 2-й поверх).

Письмові претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Львівської області (79014, вул. Личаківська, 128, м. Львів) постановою від 11.01.06 у справі № 6/297-29/393 визнано банкрутом Приватне підприємство «Ходорівське м’ясопереробне підприємство», юридична (поштова) адреса: 81750, вул. Шевченка, 128, м. Ходорів Жидачівського району Львівської області, ЄДРПОУ 31417294, р/р № 26001604100030 у ЛОФ АКБ «Укрсоцбанк» м. Львів, МФО 325019, р/р № 260040017500 у ЛФ ЗАТ «Укркредитбанк», м. Львів, МФО 325871, р/р № 260060126835 у ПЛФ «Кредит банк (Україна)», м. Львів, МФО 325365.

Відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Качмарика Ярослава Михайловича, ліцензія серії АБ № 271560 від 18.11.05, який проживає: вул. Садова, 23/20, м. Львів.

Печатки, штампи, свідоцтво про державну реєстрацію, статутні документи підприємства вважати недійсними.

Правління ВАТ «Завод КІНАП»

повідомляє про проведення Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 02 червня 2006 року о 12 годині за адресою: м. Київ, вул. Автозаводська, 2 у приміщенні НТАК «Алкон». Реєстрація акціонерів з11:00 год. до 12:00 год. 02 червня 2006 року за місцем проведення зборів. При собі мати документи, які посвідчують особу та документ, що посвідчує право власності на акції.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2005 рік; затвердження угод, які укладались правлінням та основні напрямки фінансово-господарської діяльності у 2006 році.
2. Звіт Спостережної ради товариства про роботу за звітний період і затвердження рішень по основним питанням, які вирішувались Спостережною радою.
3. Звіт Ревізійної комісії товариства за 2005 рік.
4. Затвердження річного балансу товариства за 2005 рік.
5. Про розподіл прибутку товариства за 2005 рік.

Довідки за телефонами: 463-94-03, 467-65-33.

Правління ВАТ «Завод КІНАП».

Господарським судом Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Фірма «Меркурій Лтд» справа 6/23-8/39, юридична адреса: Львівська область, Буський р-н, с. Заводське, вул. Підставська, 1, р/р 260093381 в ЛФ ВАТ АБ «Укргазбанк», м. Львів, МФО 325967, код ЄДРПОУ 33394630.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Джала Є. Ю., ліцензія серія АА №78051 від 06.04.2004 р., проживає: 79010, м. Львів, вул. Ніжинська, 16/41.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Автономної Республіки Крим (95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) від 14.03.06 р. по справі № 2-8/2650-2006 СВК «Советская Родина» (юр. адреса: вул. Титова, 1А, с. Руч’ї, Роздольненського району, код ЄДРПОУ 03759524) визнано банкрутом.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Щербіна Олексій Вікторович, ліцензія АА № 719799 від 12.02.2004 р., що мешкає за адресою: м. Сімферополь, вул. Алуштинська, 21.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення.

Господарським судом Вінницької області (21016, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) 27.02.2006 р. порушено справу №10/24-06 про банкрутство Приватного сільськогосподарського товариства «Південний Буг» (24411, Вінницька область, Бершадський район, с. Кошаринці, вул. Жовтнева, 30, інд. код 04527891, р/р 260066402 в ВОД АППБ «Аваль», МФО 302247), 16.03.2005 р. ПСП "Південний Буг" оголошено банкротом.

Ліквідатором призначено управління Пенсійного фонду України у Бершадському районі Вінницької області, поштова адреса: 24400, Вінницька область, м. Бершадь, вул. Радянська, 23.

Господарський суд Полтавської області порушив справу №20/1 від 23.02.2006 р. про банкрутство Оржицького комбінату комунальних підприємств (Полтавська обл., смт. Оржиця, вул. 70-річчя Жовтня, 2).

Розпорядником майна призначено Крючкова Сергія Васильовича (ліцензія АБ №176164 від 18.08.2005 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: вул. Зигіна, 1, м. Полтава, 36000, суддя Киричук О. А.

Постановою Господарського суду Сумської області (40030, м. Суми, проспект Шевченко, 18/1) від 09 березня 2006 р. по справі № 6/100-05 Товариство з обмеженою відповідальністю «Брок-Фонд України» (юридична адреса: м. Суми, вул. Малиновського, 13, код за ЄДРПОУ 30452741, р/р 26003305702585 в Сумському ЦВ «Промінвестбанк», МФО 337278) визнано банкротом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначена Наумова Ольга Василівна (40012, м. Суми, вул. Харківська, 122 (3 поверх).

Господарським судом Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) порушено справу про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Галпромекспоцентр» справа 6/22-8/38, юридична адреса: Львівська область, Буський р-н, с. Заводське, вул. Підставська, 1, р/р 260023380 в ЛФ ВАТ АБ «Укргазбанк», м. Львів, МФО 325967, код ЄДРПОУ 33394625.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Джала Є. Ю., ліцензія серія АА №78051 від 06.04.2004 р., проживає: 79010, м. Львів, вул. Ніжинська, 16/41.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Звіт про доходи та видатки Партії Зелених України

(тис.грн.)

Доходи	Сума	Видатки	Сума
Добровільні пожертвування	2649,5	Утримання організації в межах кошторису	335,8
Пасивні доходи	0,2	Витрати на виконання статутних завдань	1661,6
	2649,7		**1997,4**

Звіт про майно

(тис.грн.)

Найменування майна	Залишкова вартість станом на 31/12/2005р..
Земельні ділянки	26,46
Будівлі та споруди	198,92
	225,38

Голова ПЗУ **В.Кононов**
Головний бухгалтер **С.Перепечай**

Господарським судом Рівненської області (в. Яворницького, 59, м. Рівне, 33001) постановою від 26.12.2005 р. по справі № 4/55 визнано банкрутом Дочірнє підприємство «Ремсервіс» Зарічненського ВАТ «Райагротехсервіс» (с. Мутвиця, вул. Центральна, б/н, Зарічненський район, Рівненська область, 34000, код ЄДРПОУ 30032733) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Дубровицьку МДПІ (м. Дубровиця, Рівненської області, вул. Макарівська, 1а, 34100, тел. 21423).

Господарським судом Рівненської області (в. Яворницького, 59, м. Рівне, 33001) постановою від 02.02.2006 р. по справі № 8/4 визнано банкротом мале приватне підприємство «Полісся» (вул. Гвардійська, 5, Зарічне, Рівненська область, 34000, код ЄДРПОУ 22555023) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Дубровицьку МДПІ (м. Дубровиця, Рівненської області, вул. Макарівська, 1 а, 34100, тел. 21423).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Втрачений оригінал ліцензії державного комітету України з будівництва та архітектури ПП «Промбудмонтаж» АА №772389 вважати недійсним.

Господарським судом Херсонської області (вул. Горького, 18, м. Херсон, 73000) 10 березня 2006 р. по справі № 12/187-Б-05 визнано банкрутом Сільськогосподарське приватно-орендне підприємство «Новомаячківський» (ЄДРПОУ 00856474, смт Нова Маячка, Цюрупинський район, Херсонська обл., вул. Леніна, 131) і відкрита процедура ліквідації.

Ліквідатор арбітражний керуючий Куцюпак Юрій Ігнатович, ліц. АБ 176104 від 30.06.2005 р., 73034, м. Херсон, прос. 200 р. м. Херсона, буд. 22, кв. 93.

Господарський суд Автономної Республіки Крим (95000, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18) ухвалою від 13.03.2006 р. порушив провадження у справі №2-26/4543-2006 про банкрутство Дочірнього підприємства Державної акціонерної компанії «Хліб України» «Західно-Кримський елеватор» (97402, м. Євпаторія, вул. Виноградна, 1, р/р №26002803641002 в Акціонерному банку «Київська Русь», код ЄДРПОУ 31001863).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мартиненка Олександра Васильовича (м. Київ, проспект Оболонський, 28, кв. 270), ліцензія арбітражного керуючого серія АБ №216746 від 10.02.2005 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Вінницької області по справі № 5/234-05 від 07.03.2006 року визнано банкротом та відкрито ліквідаційну процедуру стосовно СВК «Дружба» с. Мала Вулига Тиврівського району Вінницької області, ЄДРПОУ 03734725. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сокольвака Михайла Васильовича, ліцензія Міністерства економіки № 216796 від 04.03.2005 року м. Вінниця, вул. Пирогова, 73а/132, т. 57-98-38.

Постановою Господарського суду м. Києва № 21/724 від 24 березня 2006 року (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Дочірнє підприємство «Енергія-Контракт» (м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, оф. 69, код ЄДРПОУ 23733314) визнано банкротом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Лінкевича Олега Миколайовича (ліцензія серії АА № 249875 від 22.10.2001 р.), 03148, м. Київ, вул. П. Чадаєва, 2 А, кв. 43.

ТОВ «СЕЛКОМ. Системи електроживлення», ідентифікаційний код 30308528, зареєстрованого Шевченківською РДА м. Києва 02.02.1999 р. за № 10105, сповіщає про припинення юридичної особи шляхом ліквідації.

Заяви кредиторів приймаються ліквідаційною комісією протягом трьох місяців від дати публікації за адресою: 04071, м. Київ, вул. Олегівська, 36.

ЗАТ "Українська Міжнародна Фондова Біржа" повідомляє, що 04.05.06 р. в торговому залі ЗАТ "Українська Міжнародна Фондова Біржа" за адресою: м. Київ, вул. Димитрова, 5 б, 2-й поверх, відбудуться аукціонні торги з продажу акцій простих іменних ВАТ "Вишгородське РТП". Початок торгів о 10. 00.

Інформація про продаж акцій ВАТ "Вишгородське РТП" за грошові кошти на ЗАТ "УМФБ"

№ пор.	код ЄДРПОУ та назва ВАТ	Форма випуску акцій	Статутний фонд грн.	В % до статутного фонду	Номінал грн.	Пакет акцій шт.	Початкова ціна за акцію грн.
1	ВАТ "Вишгородське РТП"	Д	673581.00	19,158	0,25	516 180	1,2163

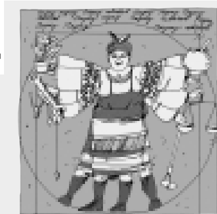
Прийом замовлень на купівлю акцій здійснюється з моменту опублікування оголошення та закінчується за 3 дні до дати проведення торгів за адресою:

м. Київ-03150, вул. Димитрова, 5 б, 2-й поверх, ЗАТ "Українська Міжнародна Фондова Біржа" з 9-00 до 18-00 кожного робочого дня.

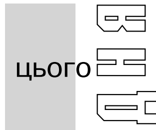
Додаткова інформація по тел. № 537-70-68, № 537-70-69.

ПАРАД ПОРАД

П'ЯТНИЦЯ, 31 БЕРЕЗНЯ 2006 ▪ № 59 (3809)

1 квітня в Україні очікується дощ, місцями туман. Температура вночі 4—9 градусів тепла, у західних, центральних і північних областях місцями 0—3 тепла; вдень 5—14. У Карпатах часом посилення вітру до 15—20 м/с

31 БЕРЕЗНЯ

■ *1891. Народився Борис Романицький, актор і режисер. Один з організаторів та художній керівник (1922-48) Львівського театру ім. Заньковецької.* ■ *1914. Народився поет Леонід Вишеславський. Шевченківський лауреат.* ■ *1926. У Стрию (Львівщина) польські війська розстріляли політичну демонстрацію безробітних.* ■ *1953. У Запоріжжі відкрито обласний музично-драматичний театр.* ■ *1966. В СРСР запущено в космос міжпланетну станцію «Луна-10», яка стала першим штучним супутником Місяця.* ■ *1991. Денонсовано Варшавський договір.*

■ **ДОМАШНІЙ МАЙСТЕР**

Рідкі шпалери

Чула про рідкі шпалери. Як шпалери можуть бути рідкими?

Ніна ГОНЧАРУК.

Дніпропетровськ.

У вихідному стані рідкі шпалери — дрібна білосніжна тирса, яка продається в картонних коробках. До їх складу входить сухий композиційний матеріал, просочений клеєм.

У суміш уливаємо теплу воду. Маса повинна постояти 10-15 хвилин і набухнути, після чого додаємо потрібного кольору барвник, усе перемішуємо — і шпалери готові.

✔ При нанесенні матеріалу краще використовувати шпатель або валик.

✔ Спершу до стіни рукою прикріплюємо грудку шпалери, а потім валиком розкочуємо його, як тісто, у різні сторони.

✔ У разі дефекту зняти шпалери зі стіни можна, намочивши їх водою. Потім припустимо нанести їх на стіну вдруге, розкотивши валиком. Головне — не вимити водою клей, що входить до складу рідких шпалер.

✔ Після висихання рідкі шпалери чимось нагадують дрібний, але твердий пінопласт. Вони екологічно чисті, мають шумопоглинальні й утеплювальні властивості.

■ **НА ГОРОДІ**

Бульба проситься на світло

На дачних та присадибних ділянках, де переважає ручна праця, процес підготовки посадкового матеріалу картоплі розпочинають за 25—30 днів до садіння. Він включає такі етапи: перебирання, пророщування або прогрівання, повторне перебирання з видаленням некондиційних та хворих бульб.

Під час перебирання залишають тільки бульби, не вражені хворобами. Щоб отримати ранній врожай, використовують великі бульби (понад 80 г) ранньостиглих сортів.

Пророщування картоплі прискорює ростові процеси, забезпечує отримання ранньої продукції, підвищує врожайність. Розрізняють світловий, комбінований і тепловий спосіб пророщування.

Світловий. Посадковий матеріал розкладають шаром у 2—3 бульби в ящиках або поліетиленових перфорованих рукавах. Зберігають у світлому приміщенні за температури 10—14 градусів до утворення міцних коротких паростків довжиною 1—1,5 см, орієнтовно 25—30 днів.

Комбінований. Бульби, на яких після світлового пророщування з'явилися зелені паростки, за тиждень до садіння перекладають у ящики і пересипають вологою тирсою або торфом. У воду для зволоження субстрату корисно додати витяжку з комплексного мінерального добрива (нітроамофоска, 40—50 г на 10 літрів) та мікроелементи. Коренева система на таких бульбах формується надзвичайно швидко.

Тепловий. За відсутності освітлених приміщень для прогрівання з успіхом можна використати пристосовані сараї, коридори, кочегарки тощо, головне — щоб температура там була стабільною — 15—18 градусів. Необхідно стежити за тим, щоб паростки за відсутності освітлення не переросли і були не довші 2,5—3 см. Краще, коли бульби насипані тонким шаром на стелажах. Якщо площа обмежена, картоплю можна прогрівати в ящиках або корзинах. І в цій само тарі бажано транспортувати картоплю на місце садіння, щоб не пошкодити паростки.

Під час пророщування видаляють хворі й виродженi бульби, тому повторне перебирання перед висаджуванням надзвичайно важливе.

Василь КУЦЕНКО,
доктор сільськогосподарських наук.

■ **ГОСПОДИНІ В ЗАПИСНИЧОК**

Ніж боїться гарячої води

☛ Цибуля добре очищає ніж від іржі.

☛ Щоб ножі й виделки блищали, покладіть їх на 5—10 хвилин у воду, де варилась картопля.

☛ Ножі треба зберігати окремо від виделок: від дотоків до інших металевих предметів вони туплять-ся. Не слід також мити ножі гарячою водою.

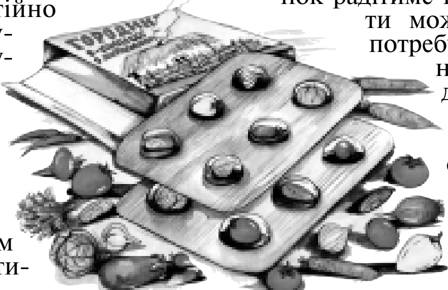
☛ Вода, в якій варились яйця, — чудовий засіб для чищення столових приборів і посуду з мельхіору.

☛ Срібні ложки, ножі, виделки блищатимуть, якщо після користування покласти їх у кип'ячену воду, куди додано трохи харчової соди.

■ **НА ПРИЙОМІ В ТЕРАПЕВТА**

Зміцнюємо організм

Жарт про те, що цієї весни зима вдалася на славу, саме актуальний. Адже, якщо вірити синоптикам, до літа погода то поліпшуватиметься, те погіршуватиметься. І прохолодні дощі не завжди захочуть поступатися місцем яскравому сонцю. Щоб наш організм мужньо реагував на зміни природних умов, потрібно його постійно зміцнювати. Не забувайте також частіше гуляти на свіжому повітрі та вчасно лягати спати.

Вітамінки, на вихід!

І дітлахам, і дорослим необхідно підживлюватися полівітамінами або аскорбінкою. Заварюйте шипшину, вживайте йодовану сіль.

Стежте за білками

Пам'ятайте, що м'ясо і рибу не можна замінити сосисками. Намагайтеся поповнювати організм білками потроху, але щодня. Ранком ваш шлунок радітиме кашці. Її приготувати може кожен, і це не потребує багато часу. На ніч лікарі рекомендують пити кефір або йогурти. А солодощі замініть овочами, фруктами і цитрусовими.

Радила
лікар-терапевт
Лариса БОЙКО.

Гладіолус змінив колір

Недосвідчені квітникарі часто вважають, що під час висадки поряд різних сортів гладіолусів відбувається їх перезапилення, й це впливає на забарвлення розквітлої квітки гладіолуса. Але це не так.

Перезапилення не виключене, але щоб побачити його результат, слід спершу отримати насіння, потім посіяти його й виростити бульбоцибулини (сіянці). А ось уже сіянці справді можуть виявити різне забарвлення квітки. Під час вегетативного розмноження (бульбобруньками й молодими бульбоцибулинами) декоративні ознаки гладіолусів не змінюються.

На зміну забарвлення можуть впливати інші чинники. Часто в процесі вирощування квітникарі-початківці висаджують гладіолуси без певного порядку, не записують назви сортів, не складають план-схему посадок, поділяючи гладіолуси лише за кольоровими відтінками: тут у мене буде рожевий, а отут — червоний. Викопують і зберігають посадковий матеріал без дотримання загальноприйнятих правил, а під час зберігання вибраковують ушкоджені бульбоцибулини. В результаті залишаються одиндва найвитриваліших сорти, часто найменш декоративні. Під час посадки наступного року виникає враження, що всі сорти набули одного забарвлення: в одного залишились лише червоні, в іншого — рожеві. Тому важливо висаджувати гладіолуси сортовими групами, складати план-схему посадок.

Це корисно й тому, що часто декоративніші сорти — примхливіші, а стійкіші й непримхливі (які, можливо, поступаються за декоративними ознаками), швидше й краще розвиваючись, можуть подавляти ріст сусіднього декоративнішого, але менш стійкого сорту. Врешті один сорт поступово витісняє інший. Тому слід висаджувати, викопувати і зберігати бульбоцибулини окремо за сортами.

Деякі квітникарі не вибирають ретельно із землі «діток» гладіолусів під час викопування, тому та їх частина, що залишилась у землі, у теплі зими благополучно зберігається й проростає весною, засмічуючи сортові посадки гладіолусів. Ось так серед посадок одного сорту з'являються гладіолуси з іншим окрасом квітки. Щоб уникнути цього, слід щорічно змінювати місце посадки гладіолусів і ретельно восени вибирати із землі їхніх «діток». Деяке відхилення в інтенсивності забарвлення квітки гладіолуса може спостерігатися в рослин, вирощених з дуже старих бульбоцибулин. Найякіснішу квітку дає, зазвичай, 2—3-річна бульбоцибулина. З бульбоцибулин, старших 4 років, квітконоси виходять слабші, зменшується кількість квіток, їх забарвлення стає тьмяне. Щоб цього не сталося, слід постійно підрощувати молодий посадковий матеріал і вчасно замінювати ним старі бульбоцибулини.

Іноді зміна забарвлення квітки може бути наслідком ушкодження гладіолусів вірусними захворюваннями. Вірусні хвороби можуть проявлятися різноманітними штрихами, крапами на пелюстках, зміною інтенсивності забарвлення. Такі рослини треба обов'язково видаляти з посадок разом з грудкою землі і спалювати.

Владислава ПАТОКА,
кандидат біологічних наук.

Обираємо професію правильно

■ **ДО УВАГИ ШКОЛЯРІВ**

Перед тим, як визначити, до якого вищого навчального закладу вступати, я перечитав безліч інформації про те, як правильно обирати професію. Адже не завжди те, чим ви хочете займатися, затребуване в тому чи тому регіоні. Та й стовідсотково зрозуміти, ким ви хочете бути, теж важко. За п'ять років у вузі може багато чого змінитися. Тому підходити до вибору майбутнього треба грамотно.

Насамперед, вивчіть якнайбільше відомостей про різні професії і визначте, які фахівці необхідні там, де ви живете чи куди хочете їхати вчитися.

Об'єктивно оцініть свої здібності та інтереси. Зверніть увагу на особливості вашого темпераменту, риси характеру, здоров'я.

Визначившись із професією (поки що, зрозуміло, заочно), постарайтеся її вивчити: уточніть її зміст, ознайомтеся з умовами праці та вимогами. Уся ця інформація, як правило, є в оголошеннях про працевлаштування.

Важливо також одержати консультацію, приміром, у психолога. Поспілкувавшись з вами, фахівець визначить,

які професії відповідають вашим поглядам, вимогам, можливостям. Психолог також може назвати ті сфери праці, що вам, як особистості, навряд чи будуть цікаві.

І, врешті-решт, уподобавши для себе професію, проявляйте наполегливість у реалізації максимальних планів.

Ігор КРУТЬКО,
менеджер однієї з великих компаній столиці.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.
Малюнки Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Редактор номера
Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік:
для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн.
для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І.
(Друкарня «Нормальные цены»)
61068, м. Харків,
вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 049

ВАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.

Зам. 1226

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos